

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai 2023-08- Nr.
I 2023-08-09 Nr. 1D-4052

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi derinimui pateiktus Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Antstolių įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Finansinės apskaitos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Notariato įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ANK projektas), teikia išvadą.

Dėl Įstatymo projekto.

1. Įstatymo projektu keičiamo Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – Įstatymas) 8¹ straipsniu siūloma įtvirtinti galimybę finansų įstaigoms keisti duomenimis apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) pinigines operacijas ar sandorius, kai joms kyla įtarimų dėl galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo. Šiame kontekste pažymėtina, kad 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB, su visais pakeitimais 39 straipsnio 1 dalyje įpareigotiems subjektams numatytas draudimas susijusiam klientui ir kitiems tretiesiems asmenims atskleisti, kad informacija yra, *bus* ar buvo perduodama pagal 33 arba 34 straipsnį, arba kad yra *ar gali būti atliekamas tyrimas* dėl pinigų plovimo ar teroristų finansavimo. Šios direktyvos 39 straipsnio 3 dalyje¹ numatyta šio draudimo išimtis kredito įstaigoms ir finansų institucijoms iš valstybių narių,

¹ Nors 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/843, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos ir iš dalies keičiamos direktyvos 2009/138/EB ir 2013/36/ES, preambulės 46 konstatuojamojoje dalyje numatyta, „kad nebūtų aptikti, nusikaltėliai perkelia iš neteisėtos veiklos gautas pajamas per daugelį finansų tarpininkų, todėl svarbu, kad kredito ir finansų įstaigos galėtų keisti informacija ne tik grupės viduje, bet ir su kitomis kredito ir finansų įstaigomis, kartu deramai atsižvelgdamos į nacionalinėje teisėje nustatytas duomenų apsaugos taisykles“, tačiau 39

jei jos priklauso tai pačiai grupei, ir toms įmonėms bei trečiosiose šalyse įsteigtiems jų filialams ir dukterinėms įmonėms, kuriose jos turi akcijų daugumą, o direktyvos 39 straipsnio 5 dalyje numatyta išimtis tiems atvejams, kurie yra susiję su tuo pačiu klientu ir tuo pačiu sandoriu, apimančiu du arba daugiau įpareigotųjų subjektų. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina tikslinti Įstatymo 8¹ straipsnio nuostatas, siekiant atriboti informaciją, kuria draudžiama keistis, pvz., referuojant į Įstatymo 23 straipsnio 3 dalį, arba bent jau aiškiau atskleisti draudžiamos ir leistinos keistis informacijos atribojimo kriterijus aiškinamajame rašte, kad nebūtų pažeistos Direktyvos (ES) 2015/849 nuostatos.

2. Įstatymo 25 straipsnio 3 dalies 1 punktu numatoma, kad asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jei jis pripažintas kaltu padaręs Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą sunkų arba labai sunkų nusikaltimą ar bet kurį iš šių nusikaltimų atitinkančią nusikalstamą veiką pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, *neatsižvelgiant į tai, ar asmens teistumas yra išnykęs ar panaikintas*. Atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2020 m. birželio 5 d. nutarime, be kita ko, pripažino, kad „Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 1 punktas, pagal kurį nepriekaištingos reputacijos asmeniu nebuvo laikomas asmuo, įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs tyčinį smurtinį nusikaltimą, už kurį BK numatyta didžiausia bausmė viršijo 3 metus laisvės atėmimo, *prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, nes tokiu teisiniu reguliavimu nesudaroma galimybių, praėjus tam tikram laikui po nusikaltimo padarymo, įvertinti, ar, atsižvelgiant į individualią kiekvieno asmens situaciją, šiame punkte nurodytus nusikaltimus padarę asmenys ir toliau kelia pavojų visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai ir taip visam laikui iš fizinio asmens atimama teisė įsigyti ir turėti ginklus, jų šaudmenis*.“ Be to, Konstitucinis Teismas minėtame nutarime taip pat pažymėjo, kad pagal Konstituciją, *inter alia* konstitucinį proporcingumo principą, leidimai įsigyti tam tikrus ginklus ir šaudmenis *gali būti niekada neišduodami* asmenims, padariusiems *tam tikrus itin pavojingus nusikaltimus*, už kuriuos numatytos pačios griežčiausios bausmės. Atsižvelgiant į paminėtą, manytina, kad aptariama Įstatymo norma nedera su Konstitucinio Teismo suformuluota praktika. Tas pats pastebėjimas teikiamas ir Finansinės apskaitos įstatymo projektui ir Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektui. Be to, pažymėtina, kad galiojančio Įstatymo 25 straipsnio 3¹ dalyje yra suformuluota analogiška nuostata, kuri taip pat turėtų būti peržiūréta aptariamais aspektais.

Taip pat, Įstatymo 25 straipsnio 3 dalimi keičiami nepriekaištingos reputacijos kriterijai, juos darant asmenims nepalankesnius. Siekiant nuostatų taikymo aiškumo ir asmens teisėtų lūkesčių užtikrinimo, Įstatymo projekte turėtų būti aiškiai aptartas naujų kriterijų taikymas už nusikaltimus, padarytus iki šių pakeitimų įsigaliojimo. Tas pats pastebėjimas teikiamas ir Finansinės apskaitos įstatymo projektui ir Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektui.

3. Vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 3² ir 22⁴ punktais, 25 straipsnio 6 dalimi, 25³ straipsniu, pagal kuriuos virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ar depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą gali vykdyti ne tik Lietuvos Respublikoje įsteigti juridiniai asmenys, bet ir Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės juridinio asmens filialai, siūlytina tikslinti Įstatymo 25 straipsnio 4 ir 5 dalis, jose po pirmųjų žodžių „juridinis asmuo“ įrašant „ir Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės juridinio asmens filialas“.

4. Įstatymo 25³ straipsnio 2 dalies 7 punktu siūloma numatyti, kad Juridinių asmenų registro (toliau – JAR) tvarkytojo tvarkomuose ir jo interneto svetainėje skelbiamuose virtualiųjų valiutų keityklos operatorių ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių sąrašuose, be kitų duomenų, taip pat būtų nurodomi Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT) perduoti duomenys, kad: a) įmonė nepateikė FNTT kasmetinės informacijos, susijusios su pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu; b) įmonė nebendradarbiauja su FNTT; c) vyksta įmonės pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo patikrinimas; d) įmonė padarė šurkštų ir sistemingą PPTFPĮ pažeidimą; e) įmonė

straipsnio 3 dalyje išlaikytas galimybės perduoti informaciją tik įmonių grupėje ar įmonės padaliniais ribojimas.

nevykdo FNTT paskirtos poveikio priemonės. Taigi, siūlomais pakeitimais siūloma nuo 2024 m. gegužės 1 d.² JAR tvarkytojui perduoti ir viešinti su virtualiųjų valiutų keityklos ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių veiklą vykdančių subjektų priežiūra, kurią atlieka FNTT³, susijusią informaciją.

Aiškinamojo rašto 4 punkte pažymėta, kad šiais pakeitimais siekiama nuosekliai didinti galimybes *efektyviau taikyti* pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonės su kriptoturtu susijusių paslaugų teikėjų veikloje, kurti nepakantumą ir nepalankią erdvę pinigų plovimo ir teroristų finansavimo atsiradimo galimybėms minėtame sektoriuje bei didinti jo skaidrumą. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad, siekiant užtikrinti 2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/1114 dėl kriptoturto rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 1095/2010 ir direktyvos 2013/36/ES bei (ES) 2019/1937, taikymą nuo 2024 m. gruodžio 30 d.⁴, Lietuvos Respublikos finansų ministerija rengia įstatymų pakeitimus, kuriais numatoma su kriptoturtu susijusių paslaugų teikėjų veiklos priežiūros funkcijas perduoti Lietuvos bankui. Įvertinus tai, abejotina dėl Įstatymo projekto 11 straipsniu pildomo Įstatymo 25³ straipsnio 2 dalies 7 punkte siūlomų priemonių tikslingumo, atsižvelgiant į šių pakeitimų įsigaliojimo datą.

5. Siekiant teisinio aiškumo, Įstatymo 29 straipsnyje siūlytume konkretizuoti Europos priežiūros institucijų leidžiamų dokumentų dalykinę sritį.

6. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 36 straipsnio 1 dalies keitimu nustatomos naujos poveikio priemonės, kurios galėtų būti taikomos ir už praeityje padarytus veiksmus (pvz. sistemingas pažeidimas yra tada, kai pažeidimas *padaromas 3 ir daugiau kartų per metus nuo poveikio priemonės paskyrimo* (34 str. 2 d. 1 p.) arba Įstatymo projektu nustatomas priemonių taikymas, jei pakartotinai pažeidžiamas įstatymas per vienus metus nuo poveikio priemonės paskyrimo), Įstatymo projekte turėtų būti numatytos baigiamosios nuostatos, aptariančios šių priemonių taikymą, pvz., nustatančios, jog naujos poveikio priemonės bus taikomos vertinant tik tuos faktus ir aplinkybes, kurie atsirado po įstatymo įsigaliojimo momento. Be to, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo (toliau – TPI) 20 straipsnio 4 dalį, manytina, kad aptariamo straipsnio 1 dalies keitimo (atitinkamai ir 46¹ str.) įsigaliojimo data turėtų būti atidėta.

7. Įstatymo 46¹ straipsnio 3 dalyje numatomas 4 mėnesių terminas (papildomai gali būti taikomi 4 mėnesiai šios priemonės pratęsimui, jei neišnyksta aplinkybės), kuriam galima uždrausti teikti paslaugas. Kyla klausimas, kaip bus elgiamasi, jei pasibaigus šiam laikotarpiui aplinkybės, dėl kurių buvo taikyta ši priemonė, neišnyko.

8. Įstatymo 46¹ straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad apie priimtą sprendimą taikyti, pratęsti ar nutraukti draudimą kitam įpareigotajam subjektui teikti vieną ar kelias paslaugas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos pranešama JAR tvarkytojui ir paskelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje. Manytina, kad JAR tvarkytojui turėtų būti pranešama tik tuo atveju, kai įpareigotasis subjektas yra juridinis asmuo.

Atkreiptinas dėmesys, kad įpareigotasis subjektas gali būti ir fizinis asmuo, todėl tokių asmenų atžvilgiu priimtų sprendimų skelbimui priežiūros institucijos interneto svetainėje taikomi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas) 5 ir 6 straipsnio bei kitų Reglamento straipsnių reikalavimai. Atsižvelgdami į Reglamento 5 straipsnio 1 dalies c punkte įtvirtintą duomenų kiekio mažinimo principą, pagal kurį asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi, siūlome pagrįsti pasirinktos priemonės – sprendimų, kuriuose gali būti ir asmens duomenų, viešinimo interneto svetainėje – proporcingumą siekiamiems tikslams Įstatymo

² Įstatymo projekto 19 straipsnio 2 dalis.

³ Įstatymo 4 straipsnio 9 dalis.

⁴ Reglamento (ES) 2023/1114 149 straipsnio 2 dalis.

aiškinamajame rašte. Vadovaujantis Reglamento 6 straipsnio 1 dalimi, duomenų tvarkymas (įskaitant ir paskelbimą internete) yra teisėtas tik tuo atveju, jeigu taikoma bent viena iš šioje dalyje numatytų sąlygų, ir tik tokiu mastu, koku ji yra taikoma, pvz., tvarkyti duomenis būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojų taikoma teisinė prievolė (c punktas). Reglamento 6 straipsnio 2 ir 3 dalys reglamentuoja nacionalinio reguliavimo klausimus. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome papildyti Įstatymą atitinkamomis asmens duomenų apsaugai skirtomis nuostatomis. Pastebėtina, kad asmens duomenų tvarkymo, t. y. skelbimo interneto svetainėse, tikslas turi būti įvardytas Įstatyme. Be to, siūlome baigtiniu sąrašu išvardyti skelbiamus asmens duomenis ir nurodyti jų skelbimo terminą, kuris gali būti siejamas ir su tam tikromis aplinkybėmis.

9. Antstolių įstatymo projektu siūloma Lietuvos Respublikos antstolių įstatymą papildyti nuostatomis, numatančiomis, kad Lietuvos antstolių rūmų prezidiumas antstoliui, pažeidusiam Įstatymo reikalavimus, gali iškelti drausmės bylą, o Antstolių garbės teismas už tokius pažeidimus antstoliui gali paskirti Įstatyme nustatytą poveikio priemonę, tačiau Įstatymo projektu nėra keičiamos Įstatymo nuostatos, susijusios su poveikio priemonių skyrimu antstoliams. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, taip pat siekiant aiškinamajame rašte nurodyto tikslo – perduoti savivaldos institucijoms teisę skirti poveikio priemones, siūlytina Įstatymo projekto nuostatas, susijusias su poveikio priemonių skyrimu antstoliams, patikslinti taip, kaip Įstatymo projektu numatoma reguliuoti poveikio priemonių skyrimą notarams: siūlomą Įstatymo 36 straipsnio 5 dalies formulotę papildyti nuostata, kad šioje dalyje nurodytas poveikio priemones taiko ne tik Lietuvos notarų rūmai, bet ir Lietuvos antstolių rūmai, o 40 straipsnio 1 dalyje išbraukti subjektą – Lietuvos antstolių rūmus.

10. Įstatymo 40 straipsnio 2 dalyje siūloma išbraukti subjektą – Lietuvos notarų rūmus, t. y. suteikti Lietuvos notarų rūmams teisę skirti baudą įpareigotojo subjekto dalyviui ar valdymo organo nariui. Atkreipiame dėmesį, kad tiek antstolis, tiek notaras pagal vykdomos veiklos pobūdį yra individualią veiklą vykdančys asmenys (fiziniai asmenys), neturintys nei dalyvių, nei valdymo organų, todėl Įstatymo 40 straipsnio 2 dalis, kiek tai susiję su notarų veikla, neturėtų būti keičiama (bauda notarui, kaip įpareigotajam subjektui, galės būti skiriama vadovaujantis Įstatymo 40 straipsnio 1 dalimi).

11. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu bus keičiama priežiūros ir poveikio priemonių skyrimo tvarka (be kita ko, keisis subjektas, įgaliotas skirti poveikio priemones), turi būti nustatytos pereinamosios nuostatos, iš kurių būtų aišku, kaip bus vykdomos iki įstatymo įsigaliojimo pradėtos procedūros.

12. Atsižvelgiant į tai, kad siekiama numatyti, jog įpareigotųjų subjektų priežiūrą pagal kompetenciją vykdančys Lietuvos antstolių rūmai, Lietuvos auditorių rūmai ir Lietuvos notarų rūmai įgytą teisę taikyti poveikio priemonę – baudą, turėtų būti papildomas Mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų, mokamų į Valstybinės mokesčių inspekcijos biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, kodų sąrašas, patvirtintas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. V-57/1B-160. Siūlytina šia informacija papildyti aiškinamojo rašto 12 punktą.

13. Įstatymo projekto 17 straipsniu siūloma Įstatymo 48 straipsnį papildyti nuostatomis, kuriomis remiantis priežiūros tikslu gauta informacija gali būti perduota „kompetentingoms valstybės ar užsienio valstybių teisėsaugos institucijoms, ar tarptautinėms organizacijoms, ar pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonės įgyvendinančioms institucijoms, jeigu nustatomi finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų kliento galimai nusikalstamos veikos ar kitų teisės aktų pažeidimų požymiai bei mokesčių administravimo institucijoms, jeigu tai būtina dėl finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų klientų priežiūros ar pažeidimų prevencijos“. Tokia informacija gali apimti ir asmens duomenis. Todėl atkreiptinas dėmesys, kad nusikalstamų veikų atskleidimo ir tyrimo tikslais asmens duomenų perdavimui yra taikomas Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų vykdančios policijos ir teisminę

bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, teisinės apsaugos įstatymas (toliau – Teisės saugos ADTA), kuriuo perkeliama 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR. Pažymėtina, kad 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/843, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos ir iš dalies keičiamos direktyvos 2009/138/EB ir 2013/36/ES, preambulės 40 konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad šia direktyva nedaromas poveikis asmens duomenų, kuriuos tvarko kompetentingos institucijos pagal Direktyvą (ES) 2016/680, apsaugai. Atsižvelgdami į tai Įstatymo projektą siūlytume papildyti nuostatomis, keičiančiomis Įstatymo 48 straipsnio 6 dalį, šioje nuostatoje nurodant ir minėtą Teisės saugos ADTA.

14. Įstatymo projekto ir Antstolių įstatymo projekto bei Notariato įstatymo projekto nuostatos nesuderintos tarpusavyje – Antstolių įstatymo projekte ir Notariato įstatymo projekte numatyta, kad šie įstatymai įsigalioja 2024 m. sausio 1 d. (įstatymų įsigaliojimas atidedamas, nes teisingumo ministrui reikia priimti įgyvendinamuosius teisės aktus), tačiau Įstatymo projekte nenumatyta, kad pakeitimai, susiję su antstoliais ir notariais, taip pat įsigaliotų 2024 m. sausio 1 d. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Įstatymo projekte numatyti, kad Įstatymo 36 straipsnio 5 ir 7 dalių, 40 straipsnio 1 dalies nuostatos įsigaliotų 2024 m. sausio 1 d. Be to, turi būti suderintas ir kitų Įstatymo projekto nuostatų įsigaliojimas, pvz., Įstatymo projekto 9 straipsniu pildomo Įstatymo 23 straipsnio 4 dalies 4 punkte yra minimas Įstatymo 8¹ straipsnis, kuris įsigalioja tik 2024 m. sausio 1 d. Atitinkamai turi būti įvertintos ir kitų Įstatymo projekto 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nepamintėtų straipsnių įsigaliojimo datos.

Taip pat, Įstatymo projekto 2 straipsnio įsigaliojimo data turėtų būti nustatoma, vadovaujantis TPĮ 20 straipsnio 4 dalies nuostatomis. Priešingu atveju, aiškinamajame rašte turėtų būti pagrįstas nukrypimas nuo įstatyminio reguliavimo.

15. Vadovaujantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 78, 84, 90 punktais institucija, rengianti teisės akto projektą, kuriuo yra įgyvendinamas Europos Sąjungos teisės aktas, turi papildyti Europos Sąjungos teisės įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungos informacinėje sistemoje (LINESIS), parengti atitikties lentelę ir ją įkelti į LINESIS. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto 6 straipsnis yra susijęs su Direktyvos (ES) 2015/849 29 straipsnio bei 39 straipsnio 1 dalies įgyvendinimu, Įstatymo projekto 8 straipsnis bei ANK projektas yra susiję su 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1672 dėl į Sąjungą įvežamų arba iš jos išvežamų grynųjų pinigų kontrolės, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1889/2005, 4 bei 14 straipsnių įgyvendinimu, Įstatymo projekto 13 straipsnis susijęs su Direktyvos (ES) 2015/849 59 straipsnio 4 dalies įgyvendinimu, Įstatymo projekto 16 straipsnis, Antstolių įstatymo projekto 2 straipsnis bei Notariato įstatymo projekto 1 straipsnis yra susiję su Direktyvos (ES) 2015/849 59 bei 60 straipsnių įgyvendinimu, Įstatymo projekto 17 straipsnis yra susijęs su Direktyvos (ES) 2015/849 57b straipsnio įgyvendinimu, prašome papildyti Direktyvos 2015/849 bei ją keičiančios Direktyvos (ES) 2018/843 ir Reglamento (ES) 2018/1672 įgyvendinimo planus LINESIS, parengti šių Europos Sąjungos teisės aktų bei atitinkamų projektų atitikties lenteles ir įkelti jas į LINESIS. Pažymime, kad pastabos atitikties lentelėms bus pateiktos LINESIS.

16. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektui įgyvendinti (pavyzdžiui, duomenims apie nekilnojamojo turto agento (brokerio), mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjo veiklos vykdymą įregistruoti JAR ir kt.) Teisingumo ministerija turės pakeisti Juridinių asmenų registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“, aiškinamojo rašto 12 punktas pildytinas šiuo aspektu.

17. Atsižvelgiant į tai, kad trečiosios šalies sąvoka yra apibrėžta Įstatymo 2 straipsnio 21 dalyje, Įstatymo 15¹ straipsnio 1 dalyje nebereikia nurodyti „apibrėžta šio įstatymo 2 straipsnio 21 dalyje“.

Dėl Antstolių įstatymo projekto

18. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo pažeidimo padarymo faktas bus konstatuotas po drausmės bylos iškėlimo (ne prieš tai), siūlytina patikslinti Antstolių įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo 15¹ straipsnio 2 dalį, vietoje „pažeidusiam“, įrašant, pvz. „galimai pažeidusiam“ ar „įtariamam pažeidus“.

Dėl Notariato įstatymo projekto

19. Atsižvelgiant į tai, kad pradėtų notarų atestacijos procedūrų taikymui yra aktualios ne tik procedūrinės normos, bet ir materialios (pvz., Notariato įstatymo projekto 1 str. 2 d.), siūlytina patikslinti Notariato įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalį, vietoje „galiojusios tvarkos“, įrašant „galiojantį reglamentavimą“.

Eglė Betingienė, tel. 8645 77838, el. p. egle.betingiene@tm.lt
Indrė Skersytė, tel. 8671 86457, el. p. indre.skersyte@tm.lt
Viktorija Vasiliauskienė, tel. 8614 31340, el. p. viktorija.vasiliauskiene@tm.lt
Dalia Simutienė, tel. 8671 86313, el. p. dalia.simutiene@tm.lt
Sonata Gendvilaitė, tel. 8645 79296, el. p. sonata.gendvilaite@tm.lt
Artūras Remeikis, tel. 8671 86357, el. p. arturas.remeikis@tm.lt
Božena Rus, tel. 8671 86305, el. p. bozena.rus@tm.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 188604955, Gedimino pr. 30, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 253, 29, 36, 39, 40, 48 IR 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 81, 151 IR 461 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ANTSTOLIŲ ĮSTATYMO NR. IX-876 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 151 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO NR. IX-574 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITO ĮSTATYMO NR. VIII-1227 2, 10 IR 20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO NR. I-2882 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 218 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-30 Nr. (1.6 Mr) 2T-1013
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-08-30 Nr. 1G-11795
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jurga Greičienė, Viceministras, Vadovybė
Sertifikatas išduotas	JURGA GREIČIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-30 14:39:38 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žyme nurodytas laikas	2023-08-30 14:39:48 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-08-05 09:15:37 – 2026-08-04 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	—
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	—
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	—
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	—
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	—
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-30 16:32:51)
Paieškos nuoroda	—
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-30 16:32:52 DBSIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Vidaus reikalų ministerijai

2023-09- Nr.
Į 2023-08-09 Nr. 1D-4052

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Finansų ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjusi pateiktą derinti Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau kartu – Įstatymų projektų paketas) teikia pastabas ir pasiūlymus:

1. atsižvelgiant į tai, kad keičiamo Finansinės apskaitos įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje minima sąvoka „naudos gavėjai“, įstatymo 2 straipsnio 22 dalyje turėtų būti nuoroda į Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo įstatymą, kaip kad nurodyta keičiamo Finansinių ataskaitų audito įstatymo 2 straipsnio 35 dalyje;
2. atsižvelgdami į tai, kad keičiamo Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „*pateikdamas šią informaciją, patikos ar bendrovių steigimo, ~~ar~~ administravimo, nekilnojamojo turto agento (brokerio), mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjas patvirtina, kad jis pats ar jo valdymo ar priežiūros organų nariai ir naudos gavėjai yra susipažinę su pinigų plovimų ir teroristų finansavimo prevenciją reglamentuojančiais teisės aktais ir atitinka jų reikalavimus*“ manytume, kad analogiška nuostata turi būti ir Finansinės apskaitos įstatyme apskaitos paslaugas teikiantiems fiziniais ir juridiniais asmenimis.

Finansų ministerija, atsižvelgdama į pateikto derinti Įstatymų projektų paketo aiškinamajame rašte nurodytus tikslus, siūlo į šį paketą įtraukti Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 6, 7¹, 7³, 11, 29² straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 74 straipsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos loterijų įstatymo Nr. IX-1661 2, 11, 16, 18, 28, 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus. Pažymime, kad atitinkamos įstatymų pakeitimų nuostatos, įgyvendinančios Europos Tarybos ekspertų komiteto dėl priemonių, nukreiptų kovai su pinigų plovimu bei teroristų finansavimu (toliau – MONEYVAL) nustatytus trūkumus Lietuvos Respublikoje pateiktas rekomendacijas, buvo įtrauktos į platesnės apimties Azartinių lošimų įstatymo ir Loterijų įstatymo pakeitimo projektų paketą, kuris buvo pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms šių metų birželio mėn. (TAIS registracijos numeris 22-10053(2)). Į institucijų pateiktas pastabas, kiek tai susiję su MONEYVAL rekomendacijų įgyvendinimu, Finansų ministerija atsižvelgė.

Taip pat Finansų ministerija siūlo į pateikto derinti Įstatymų projektų paketą įtraukti Lietuvos Respublikos tauriųjų metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo Nr. I-996 8, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – TMBVPI projektas), kurį Finansų ministerija yra parengusi siekiant įgyvendinti MONEYVAL pateiktas rekomendacijas. Kartu norėtume informuoti, kad Finansų ministerija 2023 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. 6K-23/5749 pateikė institucijoms derinti TMBVPI projektą (TAIS Nr. 23-12777), atitinkamai projektą ir jo aiškinamąjį raštą pateiksime Vidaus reikalų ministerijai po suderinimo proceso.

Atsižvelgiant į Lietuvos bankų asociacijos 2023 m. gegužės 25 d. institucijoms siųstą raštą (pridedama) dėl sankcijų apėjimo (vengimo) grėsmių, Finansų ministerija taip pat siūlo apsvarstyti galimybę Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme įtraukti nuostatas, susijusias su duomenų keitimusi tarptautinių sankcijų apėjimo prevencijos tikslais.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 9 lapai.
2. Lietuvos Respublikos loterijų įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo ir Lietuvos Respublikos loterijų įstatymo projektų aiškinamasis raštas, 5 lapai.
4. Lietuvos bankų asociacijos raštas dėl sankcijų apėjimo (vengimo), 6 lapai.

Finansų viceministras

Kristina Vabinskaitė, tel. (8 5) 219 9308, el. p. kristina.vabinskaite@finmin.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija 288601650, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl teisės akto projekto Nr. 23-11651 suderinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-09-08 Nr. 6K-23/5922
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-09-08 Nr. 1G-12255
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vaida Markevičienė, Viceministras
Sertifikatas išduotas	VAIDA MARKEVIČIENĖ, Lietuvos Respublikos finansų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-09-07 18:07:39 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-09-07 18:07:44 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu išrašymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-08 09:55:07 – 2026-05-07 09:55:07
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	6
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-09-08 08:16:10)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-09-08 08:16:10 DBSIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijai

2023- - Nr. (4.6-82Mr)-
į 2023-08-09 Nr. 1D-4052

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija išnagrinėjo Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Antstolių įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Finansinės apskaitos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Notariato įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ANK pakeitimo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) ir teikia savo pastabas ir pasiūlymus dėl Įstatymo projekto ir Finansinės apskaitos įstatymo projekto. Antstolių įstatymo projektui, Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektui, Notariato įstatymo projektui ir ANK pakeitimo projektui pastabų ir pasiūlymų neturime.

1. Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamo įstatymo 15¹ straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodoma, kad prieš pavesdama veiklos funkcijų vykdymą kitam asmeniui, finansų įstaiga ar kitas įpareigotasis subjektas įsitikino, kad kitas asmuo laikosi šiame įstatyme nurodytų kliento ar naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimų. Paaiškėjus naujoms aplinkybėms ar pasikeitus teisės normoms, finansų įstaiga ar kitas įpareigotasis subjektas privalo peržiūrėti ir atnaujinti informaciją, ar kitas asmuo laikosi šiame įstatyme nurodytų kliento ar naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimų, ir tęsti pavedimą vykdyti veiklos funkcijas tik tuo atveju, jeigu įsitikino, kad kitas asmuo laikosi šiame įstatyme nurodytų kliento ar naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimų. Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo šiuos rezultatus įforminti raštu. Pirma, neaišku, kokius (kieno) rezultatus subjektai turi įforminti (informacijos peržiūrėjimo, patikros ar atitikties

nustatytiems reikalavimams; prieš pavedant funkcijas ar tik paaiškęjus naujoms aplinkybėms?). Antra, aiškinamajame rašte nėra pagrįsta, kodėl toks įpareigojimas raštu įforminti rezultatus yra būtinas, abejotina, ar tai ne perteklinė našta ūkio subjektams. Trečia, neaišku, pagal kokią tvarką turėtų būti įforminti minėti rezultatai.

2. Įstatymo projekto 11 straipsniu kečiamo įstatymo 25³ straipsnio 2 dalis papildoma 7 punktu, pagal kurį viešai skelbiamuose Virtualiųjų valiutų keityklos operatorių ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių sąrašuose būtų nurodomi Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos perduoti duomenys. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad tokiu būdu siekiama kurti nepakantumą ir nepalankią erdvę pinigų plovimo ir teroristų finansavimo atsiradimo galimybėms, tačiau kai kuriais nurodytais atvejais dėl galimų mažareikšmių pažeidimų tokios informacijos viešinimas galėtų nepagrįstai ir neproporcingai pabloginti ūkio subjekto reputaciją ir konkurencines galimybes, pavyzdžiui, jei dieną ar kelias pavėlavo pateikti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai kasmetinę informaciją, susijusią su pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu, ar jei vyksta įmonės pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo patikrinimas, pagal kurio rezultatus pažeidimų nenustatoma. Siūlytume apsvarstyti galimybes patikslinti šį keitimą, kad būtų viešinama informacija tik pagrįstais atvejais.

3. Įstatymo projekto 12 straipsniu keičiamo įstatymo 29 straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatoma, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytos vidaus kontrolės procedūros turi būti parengtos atsižvelgiant į Europos priežiūros institucijų išleistus dokumentus. Pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 76 punktą teisės akte turi būti vengiama pateikti nekonkrečių nuorodų, pvz.: „teisės aktų nustatyta tvarka“, „kituose teisės aktuose“, „įstatymų nustatyta tvarka“ ir pan. Prireikus pateikti nuorodą į nekonkrečius teisės aktus, reikia paminėti bent sritį, pvz., „teisės aktų, reguliuojančių valstybės registrų ir informacinių sistemų saugą, nustatyta tvarka“. Siūlytume patikslinti minėtą Įstatymo projekto nuostatą, nurodant kokius dokumentus (kokios srities) turimi omenyje.

4. Įstatymo projekto 16 straipsniu keičiamas įstatymas papildomas 46¹ straipsniu, kurio 4 dalyje nustatoma, kad priežiūros institucijai priėmus sprendimą laikinai uždrausti kitam įpareigotajam subjektui teikti vieną ar kelias paslaugas, kitas įpareigotasis subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo priežiūros institucijai pateikia išorinio audito ataskaitą apie priežiūros institucijos sprendime nurodytų paslaugų teikimo nutraukimą. Priežiūros institucija turi teisę reikalauti, kad kitas įpareigotasis subjektas per priežiūros institucijos nurodytą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą pateiktų pakartotinę išorinio audito ataskaitą apie priežiūros institucijos sprendime nurodytų paslaugų teikimo nutraukimą, jeigu kyla pagrįstų abejonių dėl

sprendimo laikinai uždrausti kitam įpareigotajam subjektui teikti vieną ar kelias paslaugas vykdymo. Aiškinamajame rašte nėra pagrįsta ir abejotina, ar proporcinga ir būtina reikalauti, kad kitas įpareigotasis subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo priežiūros institucijai pateiktų išorinio audito ataskaitą apie priežiūros institucijos sprendime nurodytų paslaugų teikimo nutraukimą, kodėl vykdyti savo tiesioginių pareigų ir atlikti patikrinimo negali pati priežiūros institucija, jei kiltų pagrįstų abejonių. Be to, abejotina, ar 5 darbo dienų terminas išoriniam auditui atlikti yra pakankamas, kam reikalingas pakartotinis auditas, jei priežiūros institucija pati nustato, kad kitas įpareigotasis subjektas toliau vykdo veiklą.. Siūlytume apsvarstyti galimybes atsisakyti šio neproporcingo įpareigojimo.

5. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalį teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, paprastai įsigalioja gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos. Pažymėtina, kad naują ūkio subjektų veiklos reguliavimą ar jos priežiūrą nustato ir 3 (panaikinama išimtis nuo įpareigojimų), 5, 6, 13, 16 straipsniai, todėl atitinkamų nuostatų įsigaliojimas taip pat turėtų būti atidėtas. Atitinkamai turėtų būti suderintas ir lydinčiųjų įstatymų projektų susijusių nuostatų įsigaliojimas.

Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto 9 straipsniu keičiamo įstatymo 23 straipsnio 4 dalies 4 punkte pateikiama nuoroda į 8¹ straipsnį, kuris įsigalios tik 2024 m. liepos 1 d., todėl šių straipsnių įsigaliojimas turi būti suderintas.

6. Finansinės apskaitos įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 14 straipsnyje yra pateikta nuoroda į apskaitos paslaugas teikiantį arba apskaitos funkciją atliekantį juridinį asmenį. Neaiški „apskaitos funkcijas atliekančio juridinio asmens“ sąvoka, ar apskaitos funkcijas atliekantis juridinis asmuo nėra tas pats apskaitos paslaugas teikiantis juridinis asmuo, ar ši sąvoka apima ir juridinius asmenis, kurie užsiima tam tikra ūkine veikla (ne finansinės įstaigos ar kitų įpareigotųjų subjektų veikla) ir patys vykdo savo apskaitą, tai yra atlieka apskaitos funkcijas. Manytume, kad tokiu atveju būtų perteklinis ir neproporcingas reikalavimas, didelė papildoma administracinė našta visiems savo apskaitą vykdančioms asmenims pranešti apie veiklos vykdymą ir vykdymo pabaigą, taip pat būtų neproporcingos veiklos vykdymo sąlygos, nustatomos 14 straipsnio 2 dalyje, apribojant galimybes teistiems asmenims kurti savo verslą. Siūlytume patikslinti Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – PPTFPI) 14 straipsnį, kad būtų aiški jo taikymo apimtis.

7. Teikiamų derinti Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad vienas Įstatymų projektais siekiamų tikslų – užtikrinti kitų įpareigotųjų subjektų tinkamą priežiūrą, tam nustatant pareigą registruotis tiems subjektams, kuriems tokia pareiga iki šiol nenumatyta (nekilnojamojo turto agentams ir brokeriams, mokesčių konsultantams, apskaitos paslaugų teikėjams); taip pat

Įstatymo projektu siekiama racionalizuoti reikalavimus kliento ar kliento naudos gavėjo tapatybei nustatyti reikalingiems dokumentams, išsamiau reglamentuoti supaprastinto kliento tapatybės nustatymo ir kitų PPTFPĮ nustatytų reikalavimų įgyvendinimo reikalavimus; Įstatymo projektu ir Finansinės apskaitos įstatymo projektu siūloma nustatyti kitų įpareigotųjų subjektų pagal PPTFPĮ – nekilnojamojo turto agentų ir brokerių, apskaitos paslaugų teikėjų ir mokesčių konsultantų pareigą informuoti Juridinių asmenų registro tvarkytoją (juridiniai asmenys) arba Valstybinę mokesčių inspekciją (fiziniai asmenys) apie veiklos pradėjimą ar nutraukimą; Įstatymo projektu siūloma papildyti PPTFPĮ 25³ straipsnį ir nustatyti, kad Juridinių asmenų registro tvarkytojas, tvarkydamas virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą vykdančių subjektų sąrašus, taip pat viešai skelbia tam tikrą informaciją (ar įmonė laikosi pareigos Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai pateikti kasmetinę informaciją, susijusią su pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu, ar įmonė bendradarbiauja su priežiūrą vykdančia Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba ir pan.); Įstatymo projektu siūloma PPTFPĮ papildyti 15¹ straipsniu ir reglamentuoti šiame įstatyme numatytų veiklos funkcijų vykdymo pavedimą kitam asmeniui, vienas iš reikalavimų dėl minėto funkcijų vykdymo pavedimo tarp finansų įstaigos ar kito įpareigotojo subjekto ir asmens – turi būti sudaryta rašytinė sutartis ir pan.; taip pat numatomi ir kiti reikalavimai, kuriuos vykdydami ūkio subjektai galimai patirs administracinės naštos pokytį (tiek galimą padidėjimą, tiek sumažėjimą).

Vadovaujantis Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodika¹, prašome įvertinti pinigine išraiška teikiamais derinti Įstatymų projektais sukeltą prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų pokytį ūkio subjektams ir Teisės aktais sukeltą ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaitas pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai išvadoms gauti.

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Erika Kuročkina

¹Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodikos patvirtinimo“.

Ramunė Mickuvienė, tel. 8 694 75 208, el. p. Ramune.Mickuviene@eimin.lt
Rasa Steikūnienė, tel. 8 660 74 843, el. p. Rasa.Steikuniene@eimin.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija 188621919, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl įstatymų projektų derinimo, Dėl Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo, Dėl Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo, Dėl Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 151 straipsniu įstatymo, dėl Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-30 Nr. 3-3102
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-08-30 Nr. 1G-11779
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Erika Kuročkina, Viceministrė
Sertifikatas išduotas	ERIKA KUROČKINA LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-30 13:30:52 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-08-30 13:31:07 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-07-02 17:19:30 – 2025-07-01 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, j.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, j.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	—
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	—
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	—
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	—
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	—
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-30 14:06:00)
Paieškos nuoroda	—
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-30 14:06:00 DBSIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel.: (8 5) 236 2444, (8 5) 236 2400
faksas (8 5) 236 2626, el. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2023-08- Nr.
Į 2023-08-09 Nr. 1D-4052

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Užsienio reikalų ministerija, susipažinusi su Jūsų pateiktais derinti Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, pagal kompetenciją teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – PPTFPĮ) 29 straipsnio 1 dalies 4 punktą numato, kad Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo nustatyti atitinkamą vidaus politiką ir vidaus kontrolės procedūras, susijusias su tarptautinių finansinių sankcijų, ribojamųjų priemonių įgyvendinimu. Siekiant aiškumo, siūlome patikslinti Įstatymo projektu teikiamo 8¹ straipsnio 1 dalį, numatant, kad finansų įstaigos turi teisę keisti informaciją ne tik tais atvejais, kai joms kyla įtarimų dėl galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo, bet ir esant įtarimų dėl galimo netinkamo tarptautinių sankcijų taikymo, 8¹ straipsnio 1 dalį išdėstant taip:

„8¹ straipsnis. Informacijos keitimasis tarp finansų įstaigų

1. Finansų įstaigos, siekdamos įgyvendinti šiame įstatyme joms nustatytas pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonės, turi teisę keisti informaciją apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) pinigines operacijas ar sandorius, kai joms kyla įtarimų dėl galimo pinigų plovimo, ~~ir (ar) teroristų finansavimo~~, **ir (ar) netinkamo tarptautinių sankcijų**

įgyvendinimo. Informacijos apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) pinigines operacijas ar sandorius keitimosi tvarką nustato Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktorius.“

2. Pažymime, kad Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatyme nėra apibrėžta tokia sąvoka kaip „tarptautinės finansinės sankcijos“, todėl PPTFPĮ 29 straipsnio 1 dalies 4 punktas, numatantis, kad „Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai privalo nustatyti atitinkamą vidaus politiką ir vidaus kontrolės procedūras, susijusias su tarptautinių finansinių sankcijų, ribojamųjų priemonių įgyvendinimu“ gali kelti neaiškumų, kokia apimtimi nuostatą reikėtų taikyti. Atsižvelgiant į tai, siūlome iš PPTFPĮ 29 straipsnio 1 dalies 4 punkto išbraukti žodžius „finansinių“ ir Įstatymo projekto 12 straipsnį, kuriuo keičiamas PPTFPĮ 29 straipsnis, papildyti 1 dalimi, ją išdėstant taip:

„1. Pakeisti 29 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) tarptautinių sankcijų ir (ar) ribojamųjų priemonių įgyvendinimu;“.

Viceministrė

Jovita Neliupšienė

Agnė Sakalauskaitė, tel. +37070652811, el. p. agne.sakalauskaite@urm.lt

Paulius Narvydas, tel +37070652805, el. p. paulius.narvydas@urm.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	LR Užsienio reikalų ministerija 188613242, J. Tumo-Vaižganto 2, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-29 Nr. (7.2.16E)3-4955
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-08-29 Nr. 1G-11703
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jovita Neliupšienė, Viceministrė laikinai atliekanti viceministro funkcijas, Viceministras**
Sertifikatas išduotas	JOVITA NELIUPŠIENĖ, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-29 09:20:30 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-08-29 09:20:41 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-10 13:48:56 – 2026-05-09 13:48:56
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	<p>"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, i.k. 188613242 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 09:38:11 iki 2024-12-19 09:38:11</p> <p>"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06</p>
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	—
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	—
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	—
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	—
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	—
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-29 10:48:36)
Paieškos nuoroda	—
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-29 10:48:36 DBSIS

LIETUVOS BANKAS

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijai

Nr.
I 2023-08-09 Nr. 23-11652

Siunčiama per TAIS

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos bankas susipažino su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktais derinti Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektu Nr. 23-11644 (toliau – PPTFPI projektas), Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektu Nr. 23-11645, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. 23-11646, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. 23-11649, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. 23-11650 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. 23-11651.

Pritariame ir palaikome iniciatyvas, skirtas geresniam rizikų, susijusių su sparčia kriptoturto sektoriaus plėtra, suvaldymui, su kriptoturtu susijusių paslaugų teikėjų veiklos skaidrinimui bei pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priežiūros ir reguliavimo stiprinimui, manome, kad jos būtinos, reikalingos ir turėtų būti nustatytos teisės aktais kaip įmanoma greičiau. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 25³ straipsniu įstatymu Nr. XIV-1374 priimti pakeitimai turėjo tik trumpalaikį efektą, o pastaruoju metu vėl stebimas sparčiai augantis naujų steigiamų subjektų skaičius, taip pat fiksuojamas sektoriaus negebėjimas laikytis nustatytų reikalavimų stabilumui ir veiklos skaidrumui didinti, tikėtina, kad, laiku nesiėmus griežtesnių priemonių, rizikos nebus suvaldytos ir turės tendenciją toliau tik didėti, taip keldamos grėsmę Lietuvos jurisdikcijos atsparumui ir reputacijai visų pirma pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos valdymo kontekste.

Lietuvos bankas skatina didinti virtualiųjų valiutų operatorių paslaugas teikiančių asmenų (angl. *virtual asset service provider*, VASP) verslo sektoriaus brandą, reguliavimo aiškumą ir visapusiškumą, ypač, kiek tai susiję su pasirengimu įgyvendinti Europos Parlamento ir Europos Tarybos reglamentą (ES) 2023/1114 dėl kriptoturto rinkų, veiklos skaidrumo ir stabilumo didinimo, brandiems finansų rinkos subjektams būdingu rizikų valdymo standarto taikymu, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo, sukčiavimo ir sankcijų vengimo (apėjimo) prevencijos priemonių stiprinimu.

Pagal kompetenciją teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Dėl su kriptoturto verslo sektoriumi susijusių rizikų valdymo

1.1. Pažymime, kad pastaruoju metu Lietuvoje labai padidėjo steigiamų naujų subjektų, kurių veikla susijusi su kriptoturtu, skaičius. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus

reikalų ministerijos (FNTT) atliko ir viešai paskelbė (<https://www.fntt.lt/lt/naujienos/fntt-atliko-virtualiuju-valiutu-sektorius-analize-isryskejo-gresmes-vykdomi-patikrinimai/4247>) virtualiųjų valiutų sektoriaus analizę. Analizė parodė, jog, atlikus VASP kontrolės veiksmus, nustatyta, kad VASP nesilaiko kai kurių Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (PPTFPI) reikalavimų arba įgyvendina ne visus šiuos reikalavimus, dėl to gali atsirasti terpė vykdyti nusikalstamas veikas. VASP gali būti panaudojami ir apeinant ar siekiant išvengti tarptautinių sankcijų taikymo. Su VASP sektoriumi susijusias rizikas išskiria ir Tarptautinis valiutos fondas 2022 m. liepos 28 d. paskelbtoje ataskaitoje¹. Joje nurodoma, kad per pastarąjį laikotarpį išaugęs VASP skaičius Lietuvoje didina ir su tuo susijusias pinigų plovimo ir teroristų finansavimo (PPTF) rizikas Lietuvos Respublikoje. Europos Tarybos Ekspertų komiteto dėl priemonių, nukreiptų kovai su pinigų plovimu bei teroristų finansavimu (MONEYVAL) 2022 m. gruodžio mėn. ataskaitoje² nurodoma, kad Lietuvos Respublikos atsakingų institucijų veiksmai dėl VASP sektoriaus yra nepakankami, atitinkamai Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu (FATF) 15 rekomendacija, susijusi su VASP sektoriumi, tebėra tik iš dalies įgyvendinama (angl. *partially compliant*).

Lietuvos banko vertinimu, teikiamais PPTFPI projekto pakeitimais nėra paliečiamos kelios itin svarbios šio verslo sektoriaus skaidrumą, atsparumą nusikalstamoms veikoms, rizikos valdymą ir veiklos stabilumą užtikrinančios sritys, o teikiami siūlymai nėra pakankami dabartinio reguliavimo trūkumams pašalinti. Lietuvos bankas jau anksčiau yra teikęs pasiūlymą, kad VASP sektoriaus subjektai, kaip ir kiti mokėjimo paslaugas teikiantys subjektai, nustatytų kliento tapatybę nuo 0 eurų mokėjimų ribos ir atitinkamai turėtų galimybę imtis priemonių patikrinti kliento ir su juo susijusią informaciją, lėšų šaltinius bei mokėjimo operacijų tikslus ir užkirsti kelią galimoms nusikalstamoms veikoms kuo ankstesniame jų vykdymo etape. Pažymėtina, kad, finansuojant teroristus, yra dažni nedidelių sumų pervedimai. Pavyzdžiui, Jungtinių Valstijų finansinės žvalgybos padalinio (angl. *Financial Crimes Enforcement Network*, FinCEN) duomenimis, gautais išanalizavus 2016–2019 m. pinigų perdavėjų pateiktas įtartinos veiklos ataskaitas, susijusias su galimais su teroristų finansavimu susijusių lėšų perdavimais, apytiksliai 71 proc. perdavimų buvo 500 JAV dol. vertės arba mažesni, o maždaug 57 proc. – 300 JAV dol. vertės arba mažesni. Kaip vieną iš teroristų finansuotojų ar jų pagalbininkų strategijų, panaudojant finansų sistemos pažeidžiamumą ir siekiant neteisėtų tikslų, FinCEN įvardija mažų sumų sandorius³. Lietuvos banko vertinimu, 0 eurų tolerancijos ribos reikalavimo nustatymas, užtikrinant tinkamą jo vykdymą, būtų viena iš veiksmingiausių priemonių, reikšmingai pagerinančių PPTF prevencijos priemonių veiksmingumą. Šią poziciją patvirtina ir neseniai priimtas Europos Parlamento ir Europos Tarybos reglamentas (ES) 2023/1113 dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas ir tam tikrą kriptoturtą, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849.

Be to, yra pastebima, kad galiojantis įstatinio kapitalo dydžio (125 000 Eur) reikalavimas įregistruojant VASP subjektą nėra tvarus – kapitalas nėra išlaikomas po įregistravimo, o tai neužtikrina subjekto stabilumo poreikio arba sudaro sąlygas VASP subjektus steigti neturint tikslo vykdyti tokią veiklą (steigiami neaktyvūs juridiniai vienetai, kuriuos vėliau tikimasi perleisti kitiems asmenims). Sektoriaus stabilumui užtikrinti tikslinga nustatyti minimalų ne tik įstatinio, bet ir analogišką minimalaus nuosavo kapitalo dydį, kurį subjektai būtų įpareigoti išlaikyti, o priežiūros institucijos – stebėti visą subjekto veiklos laikotarpį. Sektoriaus skaidrumas ir nusikalstamų veikų prevencija galėtų būti stiprinami ir taikant reikalavimą VASP subjektui pagrįsti teisėtą kapitalo kilmę. Taip pat svarstytinas reikalavimas registracijos metu pateikti patvirtinimą apie į įstaigos kaupiamąją sąskaitą įmokėtas lėšas kapitalui suformuoti, taip didinant VASP sektoriaus įstaigų stabilumą ir skaidrumą, ypač atsižvelgiant į tai, kad, teikiant VASP paslaugas, nėra poreikio atsiskaityti grynaisiais pinigais.

Tarptautinis valiutos fondas 2023 m. rugsėjo 4 d. paskelbė Šiaurės Europos – Baltijos regiono šalių Finansinių srutų, PPTF priežiūros ir finansinio stabilumo ataskaitą⁴, kurioje be

¹ <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2022/07/27/Republic-of-Lithuania-Selected-Issues-521365>

² <https://rm.coe.int/moneyval-2022-14-fur-lt/1680a9c7f1>

³ [Federal Register: Threshold for the Requirement To Collect, Retain, and Transmit Information on Funds Transfers and Transmittals of Funds That Begin or End Outside the United States, and Clarification of the Requirement To Collect, Retain, and Transmit Information on Transactions Involving Convertible Virtual Currencies and Digital Assets With Legal Tender Status](#)

⁴ <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2023/09/01/Nordic-Baltic-Regional-Report-Technical-Assistance-Report-Nordic-Baltic-Technical-538762> p. 107.

kita ko nurodė, kad, nors naujausiais PPTFPĮ pakeitimais Lietuvoje 2019 m. ir 2022 m. ir buvo padidinti reikalavimai siekiantiems įregistruoti veiklą VASP subjektams, tačiau reguliavimas nėra išbaigtas, pvz. nėra nustatytos kontrolės priemonės prieš asmenims pradėdant vykdyti veiklą: teisės aktai nenumato VASP subjektų paraiškų patikrinimo procedūros, kurios metu būtų vertinama, ar subjektas atitinka registracijai keliamus reikalavimus, o taip pat nenustato galimybės institucijoms atmesti pateiktas paraiškas vadovaujantis tokių patikrinimų rezultatais. Tarptautinis valiutos fondas pabrėžia, kad Lietuvos Respublika privalo toliau dėti pastangas užtikrinti veiksmingą rizikos vertinimą pagrįstą VASP subjektų priežiūrą.

Lietuvos banko vertinimu, atsižvelgiant į sparčiai didėjančią VASP sektoriaus įstaigų skaičių ir proporcingai augančią su sektoriumi susijusią riziką, šiuos pokyčius tikslinga įgyvendinti kaip įmanoma greičiau, kad būtų užkirstas kelias rizikos valdymo priemonių apėjimui ir piktnaudžiavimui švelnesniais PPTF reikalavimais, nei nustatyti finansų rinkos subjektams. Konkretius pasiūlymus dėl papildomo VASP sektoriaus reguliavimo, įskaitant ir PPTF prevencijos nuostatas, kurios nėra įtrauktos į aptariamą PPTFPĮ projektą, Lietuvos bankas yra pasirengęs pasiūlyti darbo tvarką.

1.2. Teikiamu PPTFPĮ projektu siūloma papildyti PPTFPĮ 36 straipsnio 1 dalį 8 ir 9 punktais, kuriais nustatoma galimybė uždrausti kitam įpareigotajam subjektui teikti vieną ar kelias paslaugas laikinai arba visam laikui. Uždrausti teikti paslaugas visam laikui pagal siūlomą PPTFPĮ 36 straipsnio 1 dalies 9 punkto projektą būtų įmanoma tik dviem atvejais – kai subjektas nesilaiko laikino draudimo arba, pasibaigus laikino uždraudimo terminui, nėra išnykusios draudimą lėmusios aplinkybės. Atsižvelgdami į minėtas VASP sektoriaus keliamas rizikas ir atskirus atvejus, kai tokie subjektai sudaro sąlygas nusikalstamoms veikoms vykdyti ar slėpti, taip pat kitų tarptautinių organizacijų išvadas ir vertindami poreikį suvaldyti PPTF rizikas, susijusias su VASP sektoriumi, bei tai, kad uždraudimo vykdyti tam tikrą itin rizikingą veiklą taikymas tik suteikus terminą pažeidimams ištaisyti atskirais didesnės rizikos atvejais (pvz., identifikavus itin šiurkščius teisės aktų reikalavimų pažeidimus ar tendencingai tokių reikalavimų nevykdančius asmenis) nepasiektų reikiamų prevencinių tikslų, siūlytume įtvirtinti PPTFPĮ 36 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytos poveikio priemonės atitikmenį nelicencijuojamai veiklai. Siūlytume nustatyti galimybę taikyti griežčiausią poveikio priemonę, lygiavertę finansų įstaigos licencijos atšaukimui – uždraudimą kitam įpareigotajam subjektui teikti vieną ar kelias paslaugas visam laikui – iškart, netaikant laikino uždraudimo. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu galiojančios PPTFPĮ 36 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatos nenumato apribojimų atšaukti suteiktą licenciją, panašių į PPTFPĮ 36 straipsnio 1 dalies 8–9 punktų projekte siūlomus. Todėl susidarytų situacija, kad licencijuojami subjektai, kurių vykdoma veikla yra efektyviau reguliuojama, susidurtų su griežtesnėmis poveikio priemonėmis, nei itin didelę riziką keliantis, tačiau šiuo metu mažiau reguliuojamas VASP sektorius. Atsižvelgiant į sektoriaus rizikingumą, būtų tikslinga koreguoti PPTFPĮ projekto 36 straipsnio 1 dalies 8–9 punktuose ketinamą nustatyti poveikio priemonę ar papildyti PPTFPĮ projektą nauju 36 straipsnio 1 dalies 10 punktu. Atsižvelgiant į tai, tikslintinos ir tokio draudimo nustatymo procedūra įtvirtinančios PPTFPĮ projektu teikiamo PPTFPĮ 46¹ straipsnio nuostatos.

2. Dėl kitų aktualių PPTFPĮ projekto nuostatų

2.1. PPTFPĮ projektu teikiamą PPTFPĮ 10 straipsnio 4 dalį siūlytume apsvastyti tikslinti taip: „<...> Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai turi teisę nereikalauti, kad klientas finansų įstaigos ar kito įpareigotojo subjekto tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų gautus dokumentus, duomenis ar informaciją patvirtintų parašu, jeigu tokie dokumentai, duomenys ar informacija nesiskiria nuo anksčiau kliento parašu patvirtintų dokumentų, duomenų ar informacijos, jeigu iš valstybės informacinių sistemų ar registrų gauti dokumentai, duomenys ar informacija yra apie juridinio asmens vadovą, taip pat jeigu tokie dokumentai, duomenys ar informacija gauti iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro ir (ar) **kitų Europos Sąjungos valstybių narių informacinių sistemų ir registrų**. Visais šioje dalyje nurodytais atvejais turi būti laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų.“ Pažymėtina, kad aktuali kliento ar naudos gavėjo tapatybei nustatyti reikalinga informacija taip pat gali būti skelbiama ir kituose oficialiuose registruose ar informacinėse sistemose, veikiančiose tiek Lietuvos Respublikoje (t. y. ne tik Lietuvos Respublikos gyventojų registre), tiek kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, o finansų įstaigoms ir kitiems įpareigotiesiems subjektams lieka galioti PPTFPĮ 9 straipsnio 15 dalyje įtvirtinta pareiga tikrinti kliento ir naudos gavėjo tapatybę, remiantis dokumentais, duomenimis ar informacija, gauta iš patikimo ir

nepriklausomo šaltinio (taigi, be kita ko, vertinti šaltinių, įskaitant minėtas informacines sistemas ir registrus, patikimumą ir nepriklausomumą) bei 9 straipsnio 17 dalyje įtvirtinta pareiga nuolat peržiūrėti ir atnaujinti kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu pateiktus dokumentus, duomenis ar informaciją.

2.2. PPTFPĮ projektu teikiamame PPPTFPĮ 15¹ straipsnio tekste siūlytume vartoti nusistovėjusį finansų sektoriuje termino *outsourcing* (angl.) vertimą – „veiklos funkcijų perdavimas“⁵, kitas finansų sektoriuje įprastas vertimas – „užsakomųjų paslaugų susitarimas“⁶.

2.3. Teikiamo PPTFPĮ 15¹ straipsnio 2 dalies formuluotę siūlytume papildyti taip: „Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, pavėsdami **perduodami šio straipsnio 1 dalyje nurodytas** veiklos funkcijas kitam asmeniui, turi laikytis šių reikalavimų:“.

2.4. Teikiamo PPTFPĮ 15¹ straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyta, kad kitam asmeniui negali būti pavedama vykdyti kliento nuolatinę dalykinių santykių stebėseną, nustatyti įtartinas pinigines operacijas ar sandorius ir teikti apie tai pranešimus, taip pat saugoti šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją. Šiuo metu finansų rinkos dalyviams (FRD) yra taikomas Lietuvos banko valdybos 2020 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr. 03-166 „Dėl Finansų rinkos dalyvių veiklos funkcijų perdavimo kitiems asmenims taisyklių patvirtinimo“. Jame numatytos tam tikros išimtys, tarp jų ir galimybė perduoti dalį veiklos funkcijų atlikti kitam tos pačios įmonių grupės subjektui. Finansų įstaigų rinkoje pastebima pasaulinė praktika, kad didelių FRD grupių subjektų (pvz., kai finansų įstaigų grupė Lietuvos Respublikoje yra įsteigusi kelias įmones, teikiančias skirtingas finansines paslaugas pagal atskiras Lietuvos banko išduotas licencijas ir (ar) grupė turi keletą FRD skirtingose Europos Sąjungos valstybėse) veikla organizuojama taip, kad atskiros PPTF prevencijos funkcijos (pvz., operacinio pobūdžio funkcijos) yra sutelkiamos viename (aptarnaujančiame) subjekte. Tai itin būdinga reikšmingą finansų rinkos dalį užimantiems FRD, optimizuojantiems funkcijų vykdymą skirtingose šalyse, kuriose veikia iš esmės panašus reguliavimas (Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimai) su tam tikromis nacionalinės teisės išimtimis, kai kelių atskirų padalinių kūrimas tokioms funkcijoms vykdyti skirtinguose grupės subjektuose būtų mažiau efektyvus tiek kompetencijų, tiek bendros grupės rizikos prisiėmimo politikos, tiek sąnaudų paskirstymo ar itin didelio skaičiaus kvalifikuotų darbuotojų samdos tam tikrame regione tikslais. Taip pat praktikoje yra dažni atvejai, kai FRD pasitelkia išorės paslaugų teikėjo priemonę (įrankį, sistemą) kliento nuolatinę dalykinių santykių stebėsenai (priemonę, įrankį arba sistemą naudoja FRD, tačiau, pavyzdžiui, iš techninės pusės priemonę administruoja ar iš dalies administruoja paslaugų teikėjas).

Atsižvelgdami į tokį didelių finansų įstaigų grupių veiklos funkcijų konsolidavimo poreikį ir į tai, kad stebėsenos rezultatų kontrolės funkcija, atsakingi pareigūnai ir pan. efektyvaus PPTF prevencijos priemonių įgyvendinimo užtikrinimo saugikliai yra įtvirtinti kitomis PPTFPĮ nuostatomis, siūlome taikyti išimtį finansų įstaigų grupėms, organizuojančioms tam tikras PPTF prevencijos priemones visos grupės mastu ir išdėstyti PPTFPĮ 15¹ straipsnio 2 dalies 4 punktą taip: „4) kitam asmeniui negali būti pavedama vykdyti kliento nuolatinę dalykinių santykių stebėseną, nustatyti įtartinas pinigines operacijas ar sandorius, teikti pranešimus apie šias operacijas ar sandorius ir saugoti šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją. **Šis ribojimas netaikomas tais atvejais, kai finansų įstaiga ir kitas asmuo, kuriam yra pavedamas veiklos funkcijų vykdymas, priklauso vienai įmonių grupei.**“

Siekdami patikslinti šios nuostatos apimtį, taip pat siūlytume PPTFPĮ aiškinamajame rašte nurodyti, kad iš kitų asmenų įsigytų priemonių (įrankių, sistemų), skirtų nuolatinę dalykinių santykių stebėsenai vykdyti, kai kliento nuolatinės dalykinių santykių stebėsenos funkciją, naudojantis tokia priemone (įrankiu, sistema), atlieka pati finansų įstaiga, naudojimas nėra laikytinas stebėsenos funkcijos perdavimu kitam asmeniui, kaip tai suprantama pagal PPTFPĮ 15¹ straipsnio 2 dalies 4 punktą.

2.5. Europos bankininkystės institucija yra priėmusi gaires „Dėl nuotolinio kliento tapatybės nustatymo sprendimų naudojimo pagal Direktyvos (ES) 2015/849 13 straipsnio 1 dalį“ (toliau – Gairės). Atsižvelgiant į tai, kad šioje srityje priežiūrą atliekančios institucijos – Lietuvos bankas ir FNTT ketina vadovautis Gairėmis ir jas taikyti, siūlytume PPTFPĮ papildyti nauja teisės norma – PPTFPĮ 11 straipsnio 6 dalimi: „**6. Finansų įstaigos, nustatydamos kliento ir naudos gavėjo tapatybę klientui fiziškai nedalyvaujant, vadovaujasi ir Europos bankininkystės institucijos gairėmis dėl nuotolinio kliento tapatybės**

⁵ Pavyzdžiui, Lietuvos banko valdybos 2020 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr. 03-166 „Dėl Finansų rinkos dalyvių veiklos funkcijų perdavimo kitiems asmenims taisyklių patvirtinimo“
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/5feedc20245d11eb8c97e01ffe050e1c/asr>

⁶ Europos bankininkystės institucijos 2019 m. vasario 25 d. Gairės dėl užsakomųjų paslaugų Nr. EBA/GL/2019/02.

nustatymo sprendimų naudojimo pagal Direktyvos (ES) 2015/849 13 straipsnio 1 dalį."

2.6. Dėl teisinio aiškumo yra tikslinga PPTFPĮ projekte ir (arba) jo lydimuosiuose dokumentuose atspindėti PPTFPĮ 8¹ straipsniu FRD suteikiamą galimybę keistis aktualia informacija sukčiavimo prevencijos tikslais. Pabrėžtina, kad siūloma PPTFPĮ 8¹ straipsnio formuluotė konkrečiai įvardija tik keitimąsi duomenimis, susijusiais su PPTF, tačiau vienas iš šios normos tikslų buvo ir keitimasis informacija apie mokėjimus, galimai susijusius su nusikalstama sukčiavimo veika, įskaitant ir duomenų viliojimą. Praktiniam nuostatos įgyvendinimui tokią teisės normos paskirtį būtų tikslinga įvardyti PPTFPĮ 8¹ straipsnio formuluotėje arba aiškinamajame rašte, tai atliktų tikrosios įstatymo leidėjo valios išraiškos funkciją, suteikiančią galimybę įpareigotiesiems subjektams motyvuotai pagrįsti tokios informacijos kaupimo ir keitimosi poreikį, kai siūloma projekto nuostata teisę tai daryti suteikia tik netiesiogiai.

Rūta Kazlauskaitė, tel. +370 620 74127, el. p. rkazlauskaite@lb.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos bankas 188607684, Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Teisės akto projektas Nr. 23-11651 pateiktas suderinimui su Jūsų institucija (VRM)
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-09-05 Nr. S 2023/(34.164.E-4200)-12-3527
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-09-05 Nr. 1G-12088
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Simonas Krėpšta, Valdybos narys, Valdyba
Sertifikatas išduotas	SIMONAS KRĖPŠTA LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-09-05 07:42:04 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-09-05 12:47:04 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-08-05 18:44:35 – 2026-08-04 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Eglė Labutienė, Dokumentų valdymo administratorė, Teisės ir licencijavimo departamentas
Sertifikatas išduotas	EGLĖ LABUTIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-09-05 09:44:19 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-09-05 12:47:04 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-10-30 12:50:48 – 2025-10-29 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	—
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	—
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	—
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	—
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	—
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Avily's SDP eDocs
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-09-05 15:55:46)
Paieškos nuoroda	—
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-09-05 15:55:46 DBSIS

LIETUVOS BANKAS

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijai

Nr.
Į 2023-08-09 Nr. 23-11652

Siunčiama per TAIS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos bankas, atsižvelgdamas į efektyvesnio virtualiųjų valiutų keityklos operatorių ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių (toliau – VASP) veiklos reguliavimo ir priežiūros poreikį, teikia papildomus pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. 23-11644 (toliau – PPTFPĮ projektas) nuostatų.

1. Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 25³ straipsniu įstatymu Nr. XIV-1374 priimti pakeitimai turėjo trumpalaikį efektą. Pastaruoju metu stebima, kaip sparčiai auga naujų steigiamų VASP skaičius, taip pat fiksuojamas VASP sektoriaus negebėjimas laikytis nustatytų reikalavimų, todėl būtina didinti sektoriaus brandą, reguliavimo aiškumą ir visapusiškumą, kartu užtikrinant, kad nustatytų reikalavimų būtų laikomasi. Praktikoje stebima, kad šiuo metu galiojantis įstatinio kapitalo dydžio (125 000 Eur) reikalavimas įregistruojant VASP ne visuomet tvarus – asmens įstatinis kapitalas sumažėja arba yra sumažinamas po įregistravimo, taip išvengiant įstatymo leidėjo nustatytos VASP sektoriaus klientų apsaugos ir (arba) sudaro sąlygas VASP steigti neturint tikslo vykdyti tokią veiklą. Atsižvelgiant į tai, tikslinga numatyti minimalų ne tik įstatinio, bet ir analogišką minimalų nuosavo kapitalo dydį, kurį subjektai būtų įpareigoti išlaikyti visą veiklos laikotarpį. Nauji steigiami subjektai pradinį kapitalą būtų įpareigoti įnešti į kredito įstaigos sąskaitą. Siūlome pakeisti 25 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kurio ~~teisinė forma yra akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė~~ ketinantis vykdyti **ar vykdamas** virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių veiklą, **visą veiklos laikotarpį** privalo:

1) ~~akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė – turėti įregistruotą įstatinį kapitalą, kuris~~ **pradinį kapitalą formuojančias lėšas įnešti į sąskaitą Lietuvos Respublikos kredito įstaigoje arba Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės kredito įstaigoje, turinčioje filialą Lietuvos Respublikoje, ir nuolat palaikyti ne mažesnę kaip 125 000 eurų apmokėto įstatinio kapitalo dydžio nuosavą kapitalą** ~~turi būti ne mažesnis kaip 125 000 eurų;~~

2) ~~Kitos kitos~~ **kitos** teisinės formos Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo arba Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės juridinio asmens filialas, ~~ketinantis vykdyti virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių veiklą, privalo~~ – turėti draudimo įmonės išduotą prievolių įvykdymo laidavimo draudimo arba finansų įstaigos laidavimo ar garantijos dokumentą dėl ne mažesnės kaip 100 000 eurų sumos vienai kliento pretenzijai dėl nuostolių atlyginimo ir 500 000 eurų sumos visoms klientų pretenzijoms dėl nuostolių atlyginimo per metus.“

2. Atsižvelgiant į aukštą VASP sektoriaus rizikos lygį, šiuo metu stebimą negebėjimą laikytis nustatytų reikalavimų, nebendradarbiavimą su priežiūros institucija, sektoriaus subjektus tikslinga išskirti iš kitų įpareigotųjų subjektų, nustatant įgaliojimus priežiūros

Centrinis bankas, Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188607684

Adresas korespondencijai: Totorių g. 4, LT-01121 Vilnius, tel. (8 5) 268 0029, el. p. info@lb.lt

Informacija apie asmens duomenų apsaugą pateikta <https://www.lb.lt/lt/asmens-duomeniu-apsauga>

institucijai, prireikus, imtis griežčiausios poveikio priemonės – uždraudimo vykdyti registruotą veiklą. Veiklos uždraudimas būtų taikomas kaip kraštinė priemonė, nustačius atvejų, kai VASP priežiūros institucijai sistemingai neteikia informacijos ar teikia neteisingą informaciją, sistemingai pažeidžia šį įstatymą arba padaro šiurkštų šio įstatymo pažeidimą, arba šį įstatymą pažeidžia pakartotinai per vienus metus nuo poveikio priemonės už šio įstatymo pažeidimą paskyrimo. Vertinant sektoriaus keliamą riziką ir, kaip minėta, aplaidų požiūrį į šiuo metu nustatytų reikalavimų laikymąsi, netgi tokių įprastų pareigų, kaip nustatytos informacijos pateikimą priežiūros institucijai, rodo itin žemą sektoriaus brandos lygį ir polinkį nesilaikyti teisės aktų reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, siūloma poveikio priemonė būtų proporcinga ir sudarytų sąlygas reguliavimu sukurti tinkamą rizikų prevencijos lygį ir realius kylančių rizikų suvaldymo įgaliojimus. Pagal siūlomą įtvirtinti nuostatą sistemingas informacijos neteikimas būtų suprantamas kaip teisės aktuose nustatytos ar priežiūros institucijos pareikalautos informacijos neteikimas 2 ar daugiau kartų, nebendravimas su priežiūros institucija.

Pažymėtina, kad siūloma įtvirtinti poveikio priemonė būtų PPTFPĮ 36 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytos poveikio priemonės atitikmuo, todėl nebūtų išskirtinė ar neproporcinga, esant pagrindams, galėtų būti pritaikoma iškart, netaikant laikino veiklos uždraudimo.

Siūlome papildyti PPTFPĮ 36 straipsnio 1 dalį 10 punktu:

„10) kai virtualiųjų valiutų keityklos operatorius ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius priežiūros institucijai sistemingai neteikia informacijos ar teikia neteisingą informaciją arba sistemingai pažeidžia šį įstatymą, arba padaro šiurkštų šio įstatymo pažeidimą, arba šį įstatymą pažeidžia pakartotinai per vienus metus nuo poveikio priemonės už šio įstatymo pažeidimą paskyrimo, – laikinai ar visam laikui uždraudžia virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą.“

Atitinkamai siūlome pakeisti PPTFPĮ 36 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba taiko šio straipsnio 1 dalies 1–6, **8-10** punktuose nurodytas poveikio priemones.“

3. Atlikus minėtus pakeitimus, tikslinga papildyti 25³ straipsnį nauja 3 dalimi, nustatančia PPTFPĮ 36 straipsnio 1 dalies 10 punkto įgyvendinimo tvarką:

„3. Priėmus sprendimą visam laikui uždrausti virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba apie tai informuoja Juridinių asmenų registro tvarkytoją ir jis išbraukia šiuos subjektus iš Virtualiųjų valiutų keityklos operatorių sąrašo ir (arba) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių sąrašo.“

4. Kadangi siūlomoms PPTFPĮ nuostatoms įgyvendinti būtina numatyti papildomą (pereinamojo laikotarpio) teisinį reguliavimą, siūlome PPTFPĮ projekto 19 straipsnį papildyti 8 ir 9 dalimis:

„8. Veikiantys virtualiųjų valiutų keityklos operatoriai ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriai iki 2024 m. kovo 31 d. informuoja Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kaip laikomasi šio įstatymo 25 straipsnio 6 dalies 1 punkto reikalavimo nuolat palaikyti ne mažesnę kaip 125 000 eurų apmokėto įstatinio kapitalo dydžio nuosavą kapitalą, ir pateikia šio reikalavimo vykdymo įrodymus.

9. Veikiantys virtualiųjų valiutų keityklos operatoriai ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriai, kurie 2024 m. balandžio 1 d. nevykdo šio įstatymo 25 straipsnio 6 dalies 1 punkte nustatyto reikalavimo nuolat palaikyti ne mažesnę kaip 125 000 eurų apmokėto įstatinio kapitalo dydžio nuosavą kapitalą ir (arba) apie tai neinformuoja šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, nuo 2024 m. balandžio 1 d. netenka teisės toliau vykdyti virtualiųjų valiutų keityklos operatorių ir (ar) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių veiklos Lietuvos Respublikoje ir yra išbraukiami iš Virtualiųjų valiutų keityklos operatorių sąrašo ir (arba) depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių sąrašo.“

DETALŲS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos bankas 188607684, Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Teisės akto projektas Nr. 23-11651 pateiktas suderinimui su Jūsų institucija (VRM)
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-16 Nr. S 2023/(34.74.E-4200)-12-4142
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-10-16 Nr. 1G-13972
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jurgita Šaučiūnienė, Valdybos narė, pavaduojanti valdybos narį, Valdyba
Sertifikatas išduotas	JURGITA ŠAUČIŪNIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-13 12:54:53 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žyme nurodytas laikas	2023-10-16 09:21:11 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-04-08 18:36:00 – 2026-04-07 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Jašinskienė, Dokumentų valdymo specialistė, Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros departamentas
Sertifikatas išduotas	DANGUOLĖ JAŠINSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-16 06:20:27 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žyme nurodytas laikas	2023-10-16 09:21:12 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-09-18 11:28:52 – 2025-09-17 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Avilys SDP eDocs
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-16 13:31:44)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-16 13:31:44 DBSIS

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Lietuvos Respublikos
vidausrinkalų ministerijai

Nr.
I 2023-08-09 Nr. 1D-4052

Siunčiama per E. pristatymą

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM), susipažinusi su Lietuvos Respublikos vidausrinkalų ministerijos pateiktais derinti įstatymų projektais¹ (2023-08-09 Nr. 23-11644, 23-11645, 23-11646, 23-11649, 23-11650, 23-11651), teikia pastabas dėl Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projekto ir Finansinės apskaitos įstatymo projekto (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projekto 10 straipsniu keičiamoje 25 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „Fizinis asmuo, pradėjęs vykdyti patikos ar bendrovių steigimo, administravimo, nekilnojamojo turto agento (brokerio), mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjo veiklą ar ją nutraukęs, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo veiklos pradžios ar pabaigos privalo informuoti Valstybinę mokesčių inspekciją apie patikos ar bendrovių steigimo, administravimo, nekilnojamojo turto agento (brokerio), mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjo veiklos vykdymą ar tokios veiklos vykdymo pabaigą“.

Finansinės apskaitos įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamoje 14 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „Fizinis asmuo, pradėjęs savarankiškai teikti apskaitos paslaugų teikėjo veiklą ar ją nutraukęs, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo veiklos pradžios ar pabaigos privalo informuoti Valstybinę mokesčių inspekciją apie apskaitos paslaugų teikėjo veiklos vykdymą ar tokios veiklos vykdymo pabaigą“.

Vertinant šias Įstatymų projektų nuostatas, pažymėtina, kad pagal Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos rekomendaciją „Dėl reikalavimų teisės aktų projektams, kuriais reglamentuojamas asmens duomenų tvarkymas“² teisės akte (šiuo atveju įstatymuose) turėtų būti nustatomas duomenų tvarkymo tikslas, tačiau minėtuose Įstatymų projektuose nėra nurodyta, kokių tikslų fiziniai asmenys turi informuoti Valstybinę mokesčių inspekciją.

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 46 straipsnio nuostatos numato, kad, asmuo, kuriam pagal mokesčio įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti mokestį, privalo įsiregistruoti pas atitinkamą vietos mokesčių administratorių, atliekantį registro

¹ Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektas (toliau – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Finansinės apskaitos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

tvarkymo įstaigos funkcijas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo teisinio asmens įregistravimo, o jei teisinis registravimas įstatymų nenumatytas arba jei asmuo pradeda veiklą anksčiau negu po 5 darbo dienų po teisinio registravimo, – ne vėliau kaip veiklos vykdymo pradžios dieną. Asmuo, įsiregistravęs mokesčių mokėtoju, apie pasikeitusius ar naujus mokesčių mokėtojo registravimo duomenis atitinkamam mokesčių administratoriui, atliekančiam registro tvarkymo įstaigos funkcijas, turi pranešti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po duomenų pasikeitimo ar atsiradimo.

Detaliau šias nuostatas reglamentuoja Fizinių asmenų įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą/išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2013 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. VA-36 „Dėl Fizinių asmenų įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą/išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro taisyklių patvirtinimo“.

Atsižvelgdami į tai, įstatymų projektuose siūlome nurodyti, kad fiziniai asmenys turi informuoti Valstybinę mokesčių inspekciją mokesčių mokėtojų registravimo tikslu MAĮ nustatyta tvarka.

Aiškinamojo rašto 4 dalyje nurodoma, kad „Atsižvelgiant į MONEYVAL ekspertų pastabas įstatymo projektu ir Finansinės apskaitos įstatymo projektu siūloma nustatyti įpareigotų subjektų pagal PPTFP] – nekilnojamojo turto agentų ir brokerių, apskaitos paslaugų teikėjų ir mokesčių konsultantų pareigą informuoti Juridinių asmenų registro tvarkytoją (juridiniai asmenys) arba Valstybinę mokesčių inspekciją (fiziniai asmenys) apie veiklos pradžią ar nutraukimą. Priėmus siūlomus pakeitimus bus užtikrintos tinkamos sąlygos vykdyti *paminėtų įpareigotųjų subjektų veiklos priežiūrą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos srityje*.“. Kadangi Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 30 straipsnyje Valstybinė mokesčių inspekcija nėra įvardyta kaip priežiūros institucija, įgaliota atlikti šiuo įstatymu nustatytų pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo priežiūrą, manytina, kad Valstybinė mokesčių inspekcija iš fizinių asmenų gautus duomenis tvarkys ne vykdant priežiūrą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos srityje, o kitu (mokesčių administravimo) tikslu, kuris turėtų būti aiškiai nurodytas tiek įstatymų projektuose, tiek ir jų aiškinamajame rašte

Siekiant užtikrinti atitiktį Bendrojo duomenų apsaugos reglamento³ 6 straipsnio 3 dalies reikalavimams dėl aukščiau nurodytų fizinių asmenų teikiamų duomenų tvarkymo, teisės akte (aktuose) turi būti nustatyta, kokiais būdais asmenys gali informuoti apie pradėtą vykdyti veiklą, kokius konkrečiai duomenis asmenys privalo teikti Valstybinei mokesčių inspekcijai, kiek laiko teikiami duomenys bus tvarkomi ir pan. Atsižvelgdami į tai, siūlome Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 25 straipsnio 2 dalį, Finansinės apskaitos įstatymo projekto 14 straipsnio 3 dalį papildyti žodžiais „Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatyta tvarka“.

Viršininko pavaduotoja,
atliekanti viršininko funkcijas

Eglė Ramanauskienė

Iveta Baugirdė, tel. (8 5) 2687 599, el. p. iveta.baugirde@vmi.lt
Elena Mikalajūnienė, tel. (8 5) 2687 673, el. p. elena.mikalajuniene@vmi.lt

³ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 188659752, Vasario 16-osios g. 14, Vilniaus m., Vilniaus m. sav.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ISTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-28 Nr. R-3316
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-08-28 Nr. 1G-11608
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Inesa Gineitienė, Skyriaus vedėjas, Vidaus saugumo skyrius
Sertifikatas išduotas	INESA GINEITIENĖ, Valstybinė mokesčių inspekcija prie FM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-25 11:40:28 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-29 15:06:19 – 2026-05-28 15:06:19
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Eglė Ramanauskienė, Viršininko pavaduotoja, atliekanti viršininko funkcijas, Vadovybė
Sertifikatas išduotas	EGLĖ RAMANAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-25 17:45:18 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-08-25 17:45:30 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-07-08 13:06:12 – 2026-07-07 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Darbo organizavimo ir dokumentų valdymo sistema, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, i.k.188659752 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-12-08 09:05:46 iki 2025-12-07 09:05:46 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.72
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-28 08:55:51)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-28 08:55:51 DBSIS

**MUITINĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

Nr. _____
I _____ Nr. _____

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, susipažinęs su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ir siūlymų neturi.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Diana Kasperė, tel. (8 5) 2666018, el. p. diana.kaspere@lrmuitine.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 188656838, A. Jakšto g. 1, LT-01105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-28 Nr. (1.11 Mr)3BE-6475
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-08-28 Nr. IG-11626
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vygantas Paigozinas, Generalinio direktoriaus pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	VYGANTAS PAIGOZINAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-28 11:18:29 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymeje nurodytas laikas	2023-08-28 11:18:45 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-05-28 11:22:48 – 2027-05-27 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-28 12:38:31)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-28 12:38:31 DBSIS

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2023 Nr.
Į 2023-08-09 Nr. 1D-4052

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas), susipažinęs su Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, pagal kompetenciją pastabų įstatymų projektams neturi.

Direktorius

Vidmantas Bezaras

J. Bertulytė, 272 40 56, justina.bertulyte@kpd.lt

DETALŲS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos 188692688, Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-23 Nr. (3.10 E)2-1499
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-08-23 Nr. 1G-11468
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vidmantas Bezaras, Direktorius
Sertifikatas išduotas	VIDMANTAS BEZARAS, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-23 15:31:25 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymėje nurodytas laikas	2023-08-23 15:31:31 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-31 09:30:39 – 2026-05-30 09:30:39
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.73.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-23 16:01:48)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-23 16:01:49 DBSIS

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijai
Per TAIS

2023-08- Nr. 2R- (3.2.Mr)
į 2023-08-09 Nr. 1D-4052

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO IR SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija), pagal kompetenciją išnagrinėjusi Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas Nr. 1), kuriuo keičiamas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas (toliau – FAAĮ), Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas Nr. 2), kuriuo keičiamas Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas (toliau – FAĮ) ir Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – Projektas Nr. 3), kuriuo keičiamas Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas (toliau – PPTFPĮ), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto Nr. 1 2 straipsniu, keičiančiu FAAĮ 10 straipsnio 1 punktą, išplėsti reikalavimai auditoriaus nepriekaištingai reputacijai, t. y. nustatyta, kad auditorius nėra nepriekaištingos reputacijos, jei buvo pripažintas kaltu padaręs:

a) Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą sunkų arba labai sunkų nusikaltimą ar bet kurį iš šių nusikaltimų atitinkančią nusikalstamą veiką pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, neatsižvelgiant į tai, ar asmens teistumas yra išnykęs, ar panaikintas;

b) Baudžiamajame kodekse numatytą nesunkų arba apysunkį nusikaltimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistamai, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, visuomenės saugumui ar bet kurį iš šių nusikaltimų atitinkančią nusikalstamą veiką pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus ir po asmens teistumo išnykimo arba panaikinimo nepraėjo 5 metai;

c) kitą, negu nurodyta šio punkto a ir b papunkčiuose, Baudžiamajame kodekse arba kitų valstybių baudžiamuosiuose įstatymuose numatytą nusikalstamą veiką ir nuo bausmės atlikimo, bausmės vykdymo atidėjimo ar atleidimo nuo bausmės atlikimo dienos nepraėjo 3 metai.

Bendrojo duomenų apsaugos reglamento¹ (toliau – BDAR) 5 straipsnio 1 dalies c punktas nurodo, kad asmens duomenys turi būti tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslo, dėl kurių yra tvarkomi (duomenų kiekio mažinimo principas). Reikalavimai teisės aktams nustatyti BDAR 6 straipsnio 3 dalyje, pagal kurią, be kita ko, teisės aktuose numatomas asmens duomenų tvarkymas turi atitikti viešojo intereso tikslą ir turi būti *proporcingas* teisėtam tikslui, kurio siekiama. Be to, teisėkūros priemonė turėtų būti aiški ir tiksli, o jos taikymas turėtų būti numatomas tiems asmenims, kuriems ji turi būti taikoma, pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) ir Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką (BDAR preambulės 41 konstatuojamoji dalis).

ESTT yra pažymėjęs, kad „būtinumo reikalavimas nėra įvykdomas, jei nurodytas bendrojo intereso tikslas gali būti tinkamai ir taip pat veiksmingai pasiektas kitomis priemonėmis, kurios

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

mažiau ribotų duomenų subjektų pagrindines laisves ir teises, ypač teises į privatų gyvenimą ir į asmens duomenų apsaugą, <...> o nukrypti nuo tokių duomenų apsaugos principo leidžiančios nuostatos ir šio principo apribojimai negali viršyti to, *kas yra griežtai būtina*².

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – Konstitucinis Teismas) ne kartą yra pažymėjęs, kad „vienas iš konstitucinio teisinės valstybės principo elementų yra proporcingumo principas, pagal kurį teisės aktais nustatytos ir taikomos priemonės turi būti proporcingos siekiamam tikslui, o asmens teisės negali būti ribojamos labiau, negu būtina teisėtam ir visuotinai reikšmingam, konstituciškai pagrįstam tikslui pasiekti <...>. <...> [R]eikalavimas asmens teisių ir laisvių įstatymu neriboti labiau, negu reikia teisėtiems ir visuomenei svarbiems tikslams pasiekti, *inter alia* suponuoja reikalavimą įstatymų leidėjui nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris sudarytų prielaidas pakankamai individualizuoti asmens teisių ir laisvių apribojimus: ribojantis asmens teises ir laisves įstatymo nustatytas teisinis reguliavimas turi būti toks, kad sudarytų prielaidas kiek įmanoma įvertinti individualią kiekvieno asmens situaciją ir, atsižvelgiant į visas svarbias aplinkybes, atitinkamai individualizuoti konkrečias tam asmeniui taikytinas ribojančias jo teises priemones <...>“³.

Taigi, teisės aktai, numatantys asmens duomenų tvarkymą, turi atitikti BDAR 6 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus ir ESTT formuojamą praktiką, t. y. teisės aktu nustatomas reguliavimas turi būti būtinas ir proporcingas.

Pagal numatytąjį reglamentavimą, jei asmuo, nurodytas Projekto Nr. 1 2 straipsnyje, keičiančiame FAAĮ 10 straipsnio 1 punktą, buvo pripažintas kaltu už *bet kokią* sunkų arba labai sunkų nusikaltimą, jis negalėtų užimti vykdyti auditoriaus pareigų. Šiuo metu galiojančioje FAAĮ redakcijoje toks ribojimas užsiimti auditoriaus veikla buvo siejamas ne su bet kokiais sunkiais ar labai sunkiais nusikaltimais, tačiau tik su nusikaltimais nuosavybei, turtinėms teisėms, turtiniams interesams, ekonomikai, verslo tvarkai, finansų sistemai, valstybės tarnybai arba viešiesiems interesams. Inspekcijos nuomone, Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pateikti argumentai nepagrindžia asmens duomenų tvarkymo būtinumo ir proporcingumo šiuo metu nustatyta apimtimi ir neatitinka BDAR 6 straipsnio 3 dalies reikalavimų. Inspekcija siūlo papildyti Projekto Nr. 1 aiškinamąjį raštą argumentais, dėl kurių būtina plėsti auditorių veiklai taikomų ribojimų, susijusių su auditorių teistumu, apimtį.

Atkreipiamė Jūsų dėmesį ir į Projekto Nr. 1 2 straipsnyje, keičiančiame FAAĮ 10 straipsnio 1 punktą, kuriuo nustatyta, kad auditorius taip pat negali būti pripažintas kaltu už *bet kokią kitą* nei aptariamą nuostatą a ir b papunkčiuose nurodytą nusikalstamą veiką, priešingu atveju jis negalėtų užimti vykdyti auditoriaus pareigų nepaisant to, *ar įvykdyta nusikalstama veika susijusi su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimo rizika*, kurios prevencijos tikslais siekiama tvarkyti aptariamus duomenis, pavyzdžiui, nėra aišku, kaip tokios nusikalstamos veikos, kaip antai, transporto priemonių ar kelių, juose esančių įrenginių sugadinimas (Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 280 straipsnis), yra susijusios su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimo rizika. Inspekcijos nuomone, toks auditoriaus veiklos ribojimas yra neproporcingas ir neatitiktų griežto būtinumo reikalavimo. Atsižvelgiant į tai, siūlytina pakartotinai įvertinti Projekto Nr. 1 2 straipsnį, keičiantį FAAĮ 10 straipsnio 1 punktą, nurodant konkrečias nusikalstamas veikas, kurios leistų individualizuoti teises į privatumą ir teises į asmens duomenų apsaugą ribojimus.

Atitinkamai aukščiau paminėtos pastabos taikomos ir Projekto Nr. 2 1 straipsniui, keičiančiam FAĮ 14 straipsnio 2 dalį, ir Projekto Nr. 3 10 straipsnio 3 daliai, keičiančiai PPTFPĮ 25 straipsnio 3 dalį.

2. Siekiant užtikrinti keitimosi asmens duomenimis, kurie gali būti laikomi jautresniais⁴, proporcingumą, būtina teisės aktu nustatyti aiškias tokio jų tvarkymo ribas ir sąlygas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti Projekto Nr. 3 3 straipsnio, PPTFPĮ papildančio 8¹ straipsniu, antrąjį sakinį ir išdėstyti jį taip: „Informacijos apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) pinigines

² ESTT 2021 m. birželio 22 d. sprendimo byloje C-439/19 110 pastraipa.

³ Konstitucinio Teismo 2022 m. spalio 20 d. nutarimas Nr. KT130-N13/2022 ir jame cituojama praktika.

⁴ Žr. generalinio advokato 2023-03-16 išvadą byloje C-26/22 ir C-64/22: „Informacija, susijusi su asmens ekonomine padėtimi, yra jautri teisės į asmens duomenų apsaugą ir privatumo gerbimo požiūriu, todėl šiuo atveju būtinas ypatingas budrumas“ (32 p.).

operacijas ar sandorius keitimosi tvarką **ir sąlygas** nustato Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktorius“.

Inspekcija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 151 straipsniu įstatymo projektus, pastabų ir pasiūlymų jiems neturi.

Direktorius pavaduotoja

Danguolė Morkūnienė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija 188607912, L.Sapiegos g. 17, 10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Teisės akto projektas Nr. 23-11651 pateiktas suderinimui su Jūsų institucija
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-28 Nr. 2R-4913 (3.2.Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-08-28 Nr. 1G-11635
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Morkūnienė, Direktorius pavaduotoja
Sertifikatas išduotas	DANGUOLĖ MORKŪNIENĖ, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-28 10:10:43 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-08-28 13:10:58 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-10 09:25:20 – 2026-05-09 09:25:20
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vidutė Bronė Urbonienė, Vyresnioji specialistė
Sertifikatas išduotas	VIDUTĖ BRONĖ URBONIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-28 10:14:05 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-08-28 13:30:20 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-10-10 09:04:36 – 2024-10-09 09:04:36
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	—
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	—
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	—
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	—
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	—
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	WebPartner
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-28 13:46:24)
Paieškos nuoroda	—
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-28 13:46:25 DBSIS

**AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
Siunčiama el. paštu: bendrasisd@vrm.lt

2023-08- Nr. (1.13 Mr) D2-

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pagal savo kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktus derinimui Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus, pažymi, kad minėtiems projektams pastabų ir pasiūlymų neturi.

Direktorius

Audrius Linartas

Monika Sinickaitė (8 5) 263 9291, el. p. monika.sinickaite@avnt.lt

Biudžetinė įstaiga, Rinktinės g. 48A, 09318 Vilnius, tel. (8 5) 212 5464, (8 5) 263 9291,
el. p. info@avnt.lt, <http://avnt.lrv.lt>,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, įstaigos kodas 304157094

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 304157094, Rinktinės 48A, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl įstatymų projektų derinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-24 Nr. D2-1707
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-08-24 Nr. 1G-11497
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Audrius Linartas, Direktorius
Sertifikatas išduotas	AUDRIUS LINARTAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-24 09:09:47 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-08-24 09:10:02 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-10-13 17:26:22 – 2026-10-12 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, j.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, j.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.73.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-24 10:34:50)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-24 10:34:51 DBSIS

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
Teikiama per TAIS

Į 2023-08-09 Nr. 1D-4052

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Valstybės įmonė Registrų centras (toliau – Registrų centras), pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos derinti pateiktą Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projekto (toliau – PPTFPĮ pakeitimo projektas), Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – FAĮ pakeitimo projektas), Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau visi kartu – Įstatymų projektai) paketą (Reg. TAIS Nr. 23-11652), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreiptinas dėmesys, kad PPTFPĮ pakeitimo projekte vartojamos nevienodos sąvokos, susijusios su nekilnojamojo turto agentų (brokerių) paslaugų teikėjais, jų veikla. Pvz., PPTFPĮ pakeitimo projekto 10 straipsnio 1 dalimi keičiamame Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – PPTFPĮ) 25 straipsnio pavadinime „nekilnojamojo turto *agenta*“, minėto straipsnio 2 dalimi keičiamoje PPTFPĮ 25 straipsnio 2 dalyje vartojamos sąvoka „nekilnojamojo turto *agento (brokerio) paslaugų teikėjo veikla*“, o tuo tarpu 3 dalimi keičiamoje PPTFPĮ 25 straipsnio 3 dalyje vartojamos sąvokos „nekilnojamojo turto *agentas*“ ir „nekilnojamojo turto *agento veikla*“. Be to, PPTFPĮ pakeitimo projekto 19 straipsnio 4 dalyje vartojama sąvoka „nekilnojamojo turto *agento (brokerio) veikla*“.

Atsižvelgdami į PPTFPĮ pakeitimo projektu 10 keičiamo PPTFPĮ 25 straipsnyje įtvirtinto ir siūlomo įtvirtinti teisinio reguliavimo turinį ir vartojamas sąvokas, siūlome suvienodinti vartojamas sąvokas, patikslinant keičiamą PPTFPĮ 25 straipsnio pavadinimą ir jo nuostatas.

2. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad PPTFPĮ pakeitimo projektu, FAĮ pakeitimo projektu ir Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektu „<...> siūloma patikslinti ir nustatyti aukštesnius bei *vienodus* įpareigotųjų subjektų – patikos ar bendrovių steigimo, ar administravimo, apskaitos, mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjų, auditorių, nekilnojamojo turto agentų (brokerių), nepriekaištingos reputacijos vertinimo kriterijus, atitinkančius jau nustatytus PPTFPĮ 25 straipsnio 3¹ dalyje. *Nepriekaištingos reputacijos vertinimo kriterijus siūloma nustatyti* minėtų paslaugų teikėjams ir, *jei paslaugas teikia juridinis asmuo – jo valdymo bei priežiūros organų nariams ir naudos gavėjams*, atsižvelgiant į perkeliant <...> direktyvos (ES) 2015/849 <...> nuostatas į nacionalinę teisę PPTFPĮ nustatytą teisinį reguliavimą. Priėmus šiuos pakeitimus bus suvienodinti PPTFPĮ ir kituose įstatymuose nustatyti įpareigotųjų subjektų reputacijos vertinimo kriterijai.<...>“.

Pastebėtina, kad, kitaip nei nurodoma Įstatymų projektų aiškinamajame rašte, PPTFPĮ pakeitimo projektu keičiamo PPTFPĮ 25 straipsnio 3 dalyje nustatomi reikalavimai juridinio asmens, kuris vykdo patikos ar bendrovių steigimo, administravimo, mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjo, nekilnojamojo turto *agento veiklą, valdymo ar priežiūros organų nariui arba naudos gavėjui (fiziniam asmeniui)*. Tuo tarpu FAĮ pakeitimo projekto 1 straipsnio 1 dalimi keičiamoje Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo (toliau – FAĮ) 14 straipsnio 2 dalyje nustatomi reikalavimai apskaitos paslaugas teikiančio arba apskaitos funkciją atliekančio juridinio asmens *vadovaujamas pareigas einančiam asmeniui, dalyviui ar naudos gavėjui*. Atitinkamai nėra aišku, kodėl tapatūs reikalavimai

yra nustatomi skirtingiems su juridiniu asmeniu susijusiems asmenims: vienu atveju (kai juridinis asmuo vykdo patikos ar bendrovių steigimo, administravimo, mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjo, nekilnojamojo turto agento veiklą) – priežiūros organų nariams, tačiau nenustatomi dalyviams; kitu atveju (kai juridinis asmuo teikia apskaitos paslaugas arba atlieka apskaitos funkciją) – nustatomi dalyviams, bet nenustatomi priežiūros organų nariams. Atsižvelgdami į tai, remdamiesi Įstatymų projektų aiškinamajame rašte pateikta informacija, siūlome suvienodinti PPTFPĮ pakeitimo projektu ir FAĮ pakeitimo projektu siūlomas įtvirtinti nuostatas (įskaitant ir vartojamas skirtingas sąvokas, nes PPTFPĮ pakeitimo projekte vartojama sąvoka „valdymo organo narys“, o FAĮ pakeitimo projekte – „vadovaujamas pareigas einantis asmuo“, arba pagrįsti siūlomus nustatyti teisinio reguliavimo skirtumus Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad PPTFPĮ pakeitimo projektu keičiama PPTFPĮ 25 straipsnio 2 dalimi numatyta, kad pateikdamas šioje dalyje nurodytą informaciją, patikos ar bendrovių steigimo, administravimo, nekilnojamojo turto agento (brokerio), mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjas *patvirtina, kad jis pats ar jo valdymo ar priežiūros organų nariai ir naudos gavėjai yra susipažinę su pinigų plovimą ir teroristų finansavimo prevenciją reglamentuojančiais teisės aktais ir atitinka jų reikalavimus*. Tuo tarpu analogiško teisinio reguliavimo nesiūloma įtvirtinti FAĮ pakeitimo projekto 1 straipsnio 2 dalimi siūloma FAĮ numatyti 14 straipsnio 3 dalimi. Atsižvelgdami į tai, siūlome teisinį reguliavimą suvienodinti arba pagrįsti siūlomus nustatyti teisinio reguliavimo skirtumus Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

3. PPTFPĮ pakeitimo projekto 11 straipsniu siūloma papildyti PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalį 7 punktu ir nustatyti, kad Juridinių asmenų registro (toliau – JAR) tvarkytojo tvarkomuose virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą vykdančių Lietuvos Respublikoje įsteigtų juridinių asmenų ir Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės juridinio asmens filialų sąrašuose (toliau – Sąrašai), kurie skelbiami jo interneto svetainėje, būtų skelbiami, be kita ko, ir tam tikri Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT) perduoti duomenys (įmonė nepateikė FNTT kasmetinės informacijos, susijusios su pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu; įmonė nebendradarbiauja su FNTT; vyksta įmonės pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo patikrinimas; įmonė padarė šiurkštų ir sistemingą šio įstatymo pažeidimą; įmonė nevykdo FNTT paskirtos poveikio priemonės).

Pažymėtina, kad siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas ir jo įgyvendinimas kelia nemažai neaiškumo. JAR tvarkytojo interneto svetainėje skelbiamuose Sąrašuose esantys duomenys/informacija automatiškai perkeliama iš JAR duomenų bazės, t. y. minėtuose Sąrašuose pateikiami JAR registruojami duomenys/informacija. Tad siekiant, kad PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalies 7 punkte (PPTFPĮ pakeitimo projekto 11 straipsnis) nurodyti duomenys būtų skelbiami JAR tvarkytojo interneto svetainėje skelbiamuose Sąrašuose, manytina, kad jie, pirmiausia, turi būti registruojami JAR. Tačiau iš PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalies 7 punkto pirmosios pastraipos formuluotės „Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos perduoti duomenys“, taip pat iš Įstatymų projektų aiškinamajame rašte pateiktos informacijos nėra aišku, ar siekiama, kad tie duomenys būtų registruojami JAR.

Kiek susiję su PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytų duomenų registravimu JAR, svarstytina, ar, visi nurodyti duomenys yra reikšmingi ir svarbūs, kad būtų pateisinamas ir reikalingas jų kaupimas JAR (pvz., kad vyksta įmonės pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo patikrinimas). Be to, pažymėtina, kad duomenų, kurie dėl savo pobūdžio, keliamų teisinių pasekmių yra svarbūs ir reikšmingi, registravimo JAR aspektas aiškiai turėtų būti įtvirtintas įstatyme (nagrinėjamu atveju – PPTFPĮ).

Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad „Atsižvelgiant į Juridinių asmenų registro tvarkytojo – Valstybės įmonės Registrų centras informacinių sistemų modifikavimo poreikį Įstatymo projekto nuostatų dėl FNTT pateiktos informacijos viešo skelbimo VĮ Registro centro interneto svetainėje įsigaliojimas numatomas 2024 m. gegužės 1 d.“. Pažymėtina, kad tiek tuo atveju, jei FNTT perduoti duomenys būtų registruojami JAR, tiek priešingu atveju, t. y. jei FNTT perduoti duomenys nebūtų registruojami JAR, turėtų būti sukuriama ir įdiegti technologiniai sprendimai ne tik iš Registrų centro, JAR tvarkytojo, pusės, bet ir FNTT turėtų būti inicijuoti funkcionalumo sukūrimą, *automatinės integracijos* sukūrimą perduoti duomenis Registrų centrui (FNTT perduotų duomenų įrašymas į sąrašą „rankiniu“ būdu sukeltų JAR tvarkytojui nepagrįstą administracinę naštą, todėl šis variantas nesvarstytinas). Tačiau dėl aukščiau nurodytų aspektų, susijusių su FNTT pateiktų duomenų (ne)registravimu JAR, neaišku, kokie technologiniai sprendimai

turėtų būti įdiegti, kokio masto programinių pakeitimų gali reikšti, atitinkamai tampa ir neaiškus jų įgyvendinimo terminas.

Be to, kitaip nei nurodoma Įstatymų projektų aiškinamojo rašto 16 punkte, minėtų technologinių sprendimų, funkcionalumų sukūrimui ir įdiegimui, bus reikalingos valstybės biudžeto lėšos. Tačiau, nesant aiškumo dėl FNTT duomenų registravimo JAR poreikio, perdavimo automatinio būdu galimybių ir atitinkamai būsimų technologinių sprendimų, funkcionalumų, šiuo metu konkretaus jų poreikio nėra galimybės nustatyti.

Papildomai pastebėtina, kad Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nėra aptartas ir statistiškai pagrįstas siūlomas teisinis reguliavimas, t. y. neatskleistas siekiamos spręsti problemos mastas, pvz., kiek virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą vykdančių Lietuvos Respublikoje įsteigtų juridinių asmenų ir Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės juridinio asmens filialų nepateikė FNTT kasmetinės informacijos, susijusios su pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu, nebendradarbiauja su FNTT, yra padarę šiurkštų ir sistemingą PPTFPĮ pažeidimą ar nevykdo paskirtos poveikio priemonės. Atitinkamai, įvertinant tai, kad FNTT duomenų skelbimui Sąrašuose bus būtina sukurti ir įdiegti tam tikrus technologinius sprendimus, funkcionalumus, integracijas, kas atitinkamai pareikalaus valstybės biudžeto lėšų, svarstyti PPTFPĮ pakeitimo projekto 11 straipsniu siūlomo teisinio reguliavimo pagrindumas ir proporcingumas, t. y. ar siekiamų tikslų nebūtų galima pasiekti kitomis priemonėmis (pvz., informacijos skelbimu FNTT interneto svetainėje).

Papildomų neaiškumų dėl FNTT duomenų registravimo ir jų perdavimo registruoti sukelia ir Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodyta informacija kad „Įgyvendinant Įstatymo projektą FNTT turės nustatyti <...> viešai skelbtinos informacijos apie virtualiųjų valiutų keityklos operatorius ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorius perdavimo Juridinių asmenų registro tvarkytojui tvarką <...>“. Pažymėtina, kad siekiant teisinio aiškumo ir tinkamo PPTFPĮ pakeitimo projektu siūlomo teisinio reguliavimo praktinio įgyvendinimo, pagrindinės PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytų duomenų pateikimo JAR tvarkytojui tvarkos taisyklės turėtų būti įtvirtintos PPTFPĮ pakeitimo projekte. Pažymėtina ir tai, kad FNTT neturi teisinio pagrindo ir negali vienpusiai nustatyti duomenų pateikimo JAR tvarkytojui tvarkos, nes duomenų pateikimo tvarka priklauso nuo abipusiai suderintų technologinių sprendimų, funkcionalumų, automatinų integracijų.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, pažymime, kad nepritariame PPTFPĮ pakeitimo projekto 11 straipsniu siūlomam PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalį 7 punktui. Siūlome įvertinti šiame rašte nurodytus aktualius aspektus, pagrįsti siūlomo teisinio reguliavimo poreikį ir proporcingumą, suplanuoti jo įgyvendinimo techninius sprendimus (suderinant su Registrų centru), numatyti ir skirti valstybės biudžeto lėšų jiems sukurti ir įdiegti, atitinkamai patikslinant PPTFPĮ pakeitimo projektą ir Įstatymų projektų aiškinamąjį raštą.

Tikslinant PPTFPĮ pakeitimo projekto 11 straipsniu siūlomą PPTFPĮ įtvirtinti 25³ straipsnio 2 dalį 7 punktą, atsižvelgiant į tai, kad virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą gali vykdyti tiek juridiniai asmenys, tiek Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės juridinio asmens filialai (PPTFPĮ 25 straipsnio 6 dalis, 25³ straipsnio 1 dalis), PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalies 7 punkte vartojama sąvoka „įmonė“ keistina į sąvoką „juridinis asmuo ar filialas“.

4. PPTFPĮ pakeitimo projekto 16 straipsniu siūloma papildyti PPTFPĮ papildyti 46¹ straipsniu ir nustatyti, kad apie priimtą sprendimą taikyti, pratęsti ar nutraukti draudimą kitam įpareigotajam subjektui teikti vieną ar kelias paslaugas *ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos pranešama JAR tvarkytojui* ir paskelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje. Registrų centro, JAR tvarkytojo, nuomone, draudimas kitam įpareigotajam subjektui teikti vieną ar kelias paslaugas laikytinas to subjekto veiklos apribojimais, kurie yra registruojami JAR vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.55 straipsnio 1 dalimi, 2.58 straipsnio 1 dalimi, 2.66 straipsnio 1 dalies 10 punktu, JAR nuostatų¹ 18.11, 32.2 papunkčiais (JAR registruojami juridinio asmens/filialo/atstovybės veiklos apribojimai: apribota veikla, duomenys apie instituciją, priėmusią sprendimą dėl veiklos apribojimo ar apribojimo panaikinimo, ir sprendimo priėmimo (įsiteisėjimo) data). Atsižvelgdami į tai, siekdami teisinio aiškumo, siūlome patikslinti PPTFPĮ pakeitimo projekto

¹ Juridinių asmenų registro nuostatų, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“.

16 straipsniu siūlomą įtvirtinti PPTFPĮ 46¹ straipsnyje vartojamas formuliuotes, laikiną uždraudimą teikti vieną ar kelias paslaugas įvardijant kaip *veiklos apribojimą, uždraudžiant laikinai teikti vieną ar kelias paslaugas*. Pvz., „6. Apie priimtą sprendimą taikyti, pratęsti ar nutraukti **veiklos apribojimą, uždraudžiant** draudimą kitam įpareigotajam subjektui teikti vieną ar kelias paslaugas, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos pranešama Juridinių asmenų registro tvarkytojui ir paskelbiama priežiūros institucijos interneto svetainėje.“

Taip pat pastebėtina, kad, kiek susiję su PPTFPĮ pakeitimo projektu siūlomo PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalyje 7 punkte nurodytų duomenų ir 46¹ straipsnio 6 dalyje nurodytų veiklos apribojimų registravimu JAR, tam tikrais atvejais PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodyti duomenys galėtų dubliuoti PPTFPĮ 46¹ str. 6 d. nurodytus veiklos apribojimus: pvz., dėl sistemingo, šiurkštaus PPTFPĮ pažeidimo pritaikius poveikio priemonę – laikiną veiklos apribojimą (PPTFPĮ 36 str. 1 d. 4 p.), vadovaujantis PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalies 7 punktu, JAR galėtų būti registruojama tiek informacija, kad padarytas šiurkštus ir sistemingas šio įstatymo pažeidimas, tiek veiklos apribojimai pagal PPTFPĮ 46¹ straipsnio 6 dalį. Atsižvelgiant į tai, siūlome peržiūrėti PPTFPĮ pakeitimo projektu siūlomus įtvirtinti PPTFPĮ 25³ straipsnio 2 dalies 7 punktu ir 46¹ straipsnio 6 dalimi siūlomą įtvirtinti teisinį reguliavimą ir aiškiai atskirti atvejus, kada JAR galėtų būti registruojama tam tikra reikšminga informacija, o kada – veiklos apribojimai.

5. Atsižvelgdami į tai, kad, priėmus PPTFPĮ pakeitimo projektą, jam įgyvendinti turės būti keičiami JAR nuostatai, atitinkamai siūlome patikslinti PPTFPĮ pakeitimo projekto 19 straipsnio 3 dalį, numatant poreikį priimti ir JAR nuostatų pakeitimus ir Įstatymų projektų aiškinamojo rašto 12 punktą.

6. Papildomai, atsižvelgdami į tai, kad virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ar depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą gali vykdyti ir *Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės juridinio asmens filialas* (PPTFPĮ 25 straipsnio 6 dalis, 25³ straipsnio 1 dalis), ir į tai, kad JAR yra tvarkomi duomenys apie užsienio juridinių asmenų filialus (JAR nuostatų 15 punktas), prašome PPTFPĮ pakeitimo projektą papildyti PPTFPĮ 25 straipsnio 4 dalies pakeitimu, numatant, kad ir Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės juridinio asmens filialas apie šios veiklos vykdymą ar jos pabaigą turi informuoti JAR tvarkytoją.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybės įmonė Registrų Centras 124110246, Lvivo g. 25-101, 09320 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl įstatymų projektų
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-25 Nr. S-30317 (1.4 E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-08-25 Nr. 1G-11567
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Adrijus Jusas, Generalinis direktorius, Administracija
Sertifikatas išduotas	ADRIJUS JUSAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-25 08:42:45 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-08-25 08:43:03 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-26 15:21:37 – 2025-06-25 15:21:37
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, j.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	—
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	—
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	—
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	—
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	—
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20230823.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-25 13:20:36)
Paieškos nuoroda	—
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-25 13:20:37 DBSIS

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
(Teikiama per TAIS ir per e.pristatymas.lt)

2023-08-28 S-2235-2021

DĖL PASTABŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS

Lietuvos antstolių rūmai, susipažinę su pateiktais derinti Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektu (toliau – Antstolių įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Finansinės apskaitos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Notariato įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – ANK pakeitimo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai), teikia pastabas.

Susipažinus su Įstatymų projektais, matyti, kad Antstolių įstatymo bei Notariato įstatymo projektais nustatoma Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme (toliau – PPTFPI) numatytų poveikio priemonių skyrimo tvarka, atsižvelgiant į specialiuosiuose įstatymuose numatytus skirtingų profesinės savivaldos institucijų veiklos organizavimo ypatybes ir skirtingus priežiūros procesus. Tačiau, pastebime, kad siūlomas teisinis reguliavimas, susijęs su poveikio priemonių skyrimu, Lietuvos antstolių rūmų ir Lietuvos notarų rūmų atžvilgiu skiriasi. Nors Antstolių įstatymo projekto 1 straipsniu siūloma papildyti Antstolių įstatymo 14 straipsnio 1 dalį 5 punktu, nustatant, kad Antstolių garbės teismas gali paskirti Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme numatytą poveikio priemonę bei siūloma Antstolių įstatymą papildyti 15¹ straipsniu, numatančiu pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo priežiūrą, PPTFPI projekto 13 straipsniu siūloma pakeisti 36 straipsnio 5 dalį, numatant, jog Lietuvos notarų rūmai taiko šio įstatymo šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktuose nurodytas poveikio priemones. Tuo tarpu Lietuvos antstolių rūmų galimybė taikyti poveikio priemonės PPTFPI projekte nenumatyta. Atkreiptinas dėmesys, kad vykusių tarpinstitucinių pasitarimų metu buvo apžvelgtos galimybės savivaldos institucijoms taikyti poveikio priemones, taip pat, Lietuvos

antstolių rūmai 2023 m. vasario 14 d. atsakydami į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovo elektroninį laišką, patikslino, jog atsižvelgiant į veiklos organizavimo tvarką, Lietuvos antstolių rūmai galėtų taikyti PPTFPI 36 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktuose numatytas poveikio priemones.

Atsižvelgiant į tai, siekiant teisinio aiškumo bei išvengti galimų teisinių spragų susidarymo, tikslinga suvienodinti teisinį reguliavimą savivaldų poveikio priemonių taikymo kontekste ir atitinkamai koreguoti PPTFPI projekto 13 straipsniu siūlomą pakeisti 36 straipsnio 5 dalį, ją formuluojant taip „Lietuvos notarų rūmai ir Lietuvos antstolių rūmai taiko šio įstatymo šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktuose nurodytas poveikio priemones“.

PPTFPI projekto 13 straipsniu taip pat siūloma papildyti PPTFPI 36 straipsnio 1 dalį 8 ir 9 punktais, numatant dvi papildomas poveikio priemones, suteikiančias galimybę priežiūros institucijai laikinai uždrausti kitam įpareigotajam subjektui teikti vieną ar kelias paslaugas. Atsižvelgiant į veiklos specifiką, svarstome, jog Lietuvos antstolių rūmai taip pat galėtų taikyti minėtas poveikio priemones.

Atitinkamai, šiuo metu PPTFPI 36 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad Lietuvos notarų rūmai ir Lietuvos antstolių rūmai patikrinimų dokumentus su atlikto patikrinimo išvadomis ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo patikrinimo išvadų surašymo, kai nustatomas (nustatomi) pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos nuostatų pažeidimas (pažeidimai), perduoda nagrinėti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, kuri svarsto poveikio priemonės (priemonių) taikymo klausimą. Susipažinus su PPTFPI projektu, matyti, kad pakeitimo projektu Lietuvos notarų rūmams šis reikalavimas netaikomas. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos antstolių rūmams, remiantis Antstolių įstatymų projektu taip pat nustatoma teisė taikyti poveikio priemones, tikslinga koreguoti PPTFPI projekto 13 straipsniu siūlomą pakeisti 36 straipsnio 7 dalį, taip pat išbraukiant ir Lietuvos antstolių rūmus.

Lietuvos antstolių rūmų valdytoja

Dovilė Satkauskienė

Lina Baradinskaitė, lina@antstoliurumai.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Asociacija Lietuvos antstolių rūmai, Konstitucijos pr. 15, LT-09319 Vilnius, 852750067
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl pastabų įstatymų projektams
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-29, 1G-11730
Adresatas	Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius
Registratorius	Dokumentų tvarkytojas Jelena Kabiševa
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2023-08-29 15:08:36
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2023-11-03 atspausdino Patarėjas Andrius Šaparnis

Nuorašas tikras
Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija
2023-11-03

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija

2023-08-28 Nr. 1.9-S1076

Siunčiama el. paštu bendrasis@vrm.lt

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos auditorių rūmai išnagrinėję Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktus derinimui Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 253, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 81, 151 ir 461 straipsniais įstatymo, Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 151 straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus **pritaria teisės aktų projektams, su sąlyga, kad Lietuvos auditorių rūmai, vadovaujantis pakeisto Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 40 straipsnio 1 punktu bus traktuojami kaip priežiūros institucija ir turės teisę skirti šio straipsnio 1-3 punktuose nurodytas baudas.**

Direktorius

Marius Lanskoronskis

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos auditorių rūmai, Vilnius, Ukmergės g. 369A, 125262221
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl teisės aktų projektų derinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-28, IG-11637
Adresatas	Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius
Registratorius	Dokumentų tvarkytojas Olga Lisovskaja
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2023-08-28 14:00:29
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2023-08-28 atspausdino Patarėjas Andrius Šaparnis

Nuorašas tikras
Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija
2023-08-28

LOTYNIŠKAJAM
NOTARIATUI
LIETUVOJE

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
El. p. bendraisisd@vrm.lt

2023-08-29 Nr. S- 426
| 2023-08-09 Nr. 23-11651

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos notarų rūmai pagal kompetenciją įvertinę Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹, 15¹, ir 46¹ straipsniai įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą pastabų ir pasiūlymų neturi.

Notarų rūmų prezidentas

Marius Stračkaitis

Sima Sakalauskaitė, tel. (8 5) 2614 757, el. p. sima.sakalauskaitė@notarurumai.lt. Originalas nebus siunčiamas.

T: (8 5) 261 4767
F: (8 5) 261 4680
K: 301328058

E: RUMAI@NOTARAI.LT
A: OLIMPIEČIŲ G. 4, VILNIUS LT - 09237
S: LT717300010002438873, „SWEDBANK“, AB

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos notarų rūmai, Vilnius, Olimpiečių g. 4, 301538058
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl įstatymų projektų derinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-29, 1G-11713
Adresatas	Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius
Registratorius	Dokumentų tvarkytojas Olga Lisovskaja
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2023-08-29 13:04:29
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2023-11-03 atspausdino Patarėjas Andrius Šaparnis

Nuorašas tikras
Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija
2023-11-03

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2023-08-28 Nr. 09/06

I 2023-08-09 Nr. 1D-4052

ORIGINALAS SIUNČIAMAS NEBUS

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos bankų asociacija (toliau – LBA) dėkoja už galimybę susipažinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktais derinti Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 (toliau – PPTFPĮ) 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektu (toliau – PPTFPĮ projektas), Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 14 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 218 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Informuojame, kad su Įstatymų projektais supažindinome LBA narius ir teikiame šiuos komentarus dėl PPTFPĮ projekto:

1. Dėl 2 straipsnio. PPTFPĮ papildymas 8¹ straipsniu

1.1. Pinigų plovimo prevencijos kompetencijų centro Teisėkūros darbo grupės, dirbusios derinant PPTFPĮ papildymo projektą, skirtą nustatyti finansų įstaigų teisę keistis informacija, derintame minėto projekto aiškinamajame rašte buvo pabrėžta problematika, kad pagal esamą teisinį reguliavimą nėra įtvirtinta galimybė keistis informacija įgyvendinant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją bei užkardant veikas, susijusias su tarptautinėmis sankcijomis (ribojamosiomis priemonėmis) ir sukčiavimu: „Pagal šiuo metu galiojančias Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo nuostatas, finansų įstaigos neturi teisės tarpusavyje keistis klientų ir kitų duomenų subjektų asmens duomenimis, siekiant užkardyti su pinigų plovimu, teroristų finansavimu, sukčiavimu ir tarptautinių sankcijų, ribojamųjų priemonių vengimu susijusias veikas. Todėl, pavyzdžiui, klientui informavus Lietuvoje veikiančią finansų įstaigą, kurioje jis turi sąskaitą, apie tai, kad jis buvo apgautas ir iš jo sąskaitos neteisėtai buvo pervestos lėšos į sukčiui priklausančią sąskaitą, esančią kitoje finansų įstaigoje, veikiančioje Lietuvoje, nukentėjusio asmens finansų įstaiga neturi teisės pasidalinti neteisėtai veikusio asmens duomenimis (pvz. sąskaitos numeriu) su kita finansų įstaiga, jog pastaroji galėtų imtis aktyvių veiksmų, <.,.>“. Aukščiau minėtame aiškinamajame rašte buvo nurodyti PPTFPĮ papildymo 8¹ straipsniu tikslai:

- 1) Sustiprinti Lietuvos Respublikos finansų sistemos apsaugą nuo jos panaudojimo su pinigų plovimu, teroristų finansavimu ir sukčiavimu susijusioms nusikalstamoms veikoms;

- 2) Užkirsti kelią neteisėtai veikiantiems asmenims pasinaudoti informacijos spragomis, esančioms tarp finansų įstaigų;
- 3) Sumažinti Lietuvos piliečiams padaromą žalą nusikalstamomis veikomis, susijusioms su pinigų plovimu, teroristų finansavimu ir sukčiavimu;
- 4) Laiku nustatyti galimai neteisėtai veikiančius pavienius asmenis ir (arba) asmenų tinklus ir (arba) pinigų srautus tokiu būdu įgalinant teisėsaugos institucijas kuo anksčiau imtis veiksmų siekiant užkirsti kelią nusikalstamai veikai;
- 5) Pagerinti finansų įstaigų teikiamų pranešimų apie įtartinas pinigines operacijas kokybę;
- 6) Užtikrinti efektyvų ir visapusišką tarptautinių finansinių sankcijų, ribojamųjų priemonių įgyvendinimą Lietuvoje ir užkirsti kelią subjektams pasinaudojant Lietuvos finansų sistema išvengti tarptautinių finansinių sankcijų, ribojamųjų priemonių taikymo.

Atliktoje Poveikio duomenų apsaugai vertinimo ataskaitoje yra pažymima:

„Taip pat svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad Direktyvos 2015/849 3 straipsnio 4 dalyje yra įtvirtintas konsoliduotas 22 (dvidešimt dviejų) pirminių nusikaltimų, susijusių su pinigų plovimu visose Europos Sąjungos valstybėse narėse, sąrašas. Vienas iš tokių pirminių nusikalstamos veikos pavyzdžių – sukčiavimas. Atsižvelgiant į tai, jog sukčiavimo metu turtas yra įgyjamas neteisėtai, būtent po sukčiavimo veikos atlikimo nusikalstamą veiką atliekančiam ir (arba) joje dalyvaujančiam asmeniui atsiranda poreikis neteisėtai įgytą turtą legalizuoti. Šiam tikslui pasiekti nusikalstamą veiką atliekantys asmenys, pasinaudodami Lietuvos finansų sistema, gali vykdyti sudėtingas pinigines operacijas, kuriomis siekia paslėpti tikrąją pinigų kilmę t. y. siekia atlikti pinigų plovimo nusikalstamą veiką. Šios nusikalstamos veikos prevencijos kontekste, teisė finansų įstaigoms keistis duomenų subjektų asmens duomenimis tarpusavyje gali atlikti lemiamą vaidmenį ne tik padedant nuo finansinių sukčių nukentėjusiems Lietuvos Respublikos piliečiams atgauti prarastas pinigines lėšas, tačiau ir suteikiant galimybę teisėsaugoms institucijoms kuo anksčiau imtis veiksmų, kad užkirstų kelią nusikalstamai veikai, o taip pat nustatant asmenis finansų įstaigų klientus, kurie galimai dalyvauja sudėtingose, didelės apimties sukčiavimo schemose. Vadovaujantis aukščiau išdėstytu, laikytina, kad sukčiavimo prevencijos tikslas yra susijęs su pinigų plovimo prevencijos tikslais, todėl įstatymo projektu yra įtvirtinama nauja sąvoka „sukčiavimas“, o šios nusikalstamos veikos užkardymas nurodomas kaip atskiras duomenų subjektų asmens duomenų tvarkymo tikslas.

Įstatymo projekte, kaip vienas iš asmens duomenų tvarkymo tikslų nurodoma ir tarptautinių finansinių sankcijų, ribojamųjų priemonių vengimo veikų užkardymas. Pažymėtina, kad vienas iš pagrindinių tarptautinių finansinių sankcijų, ribojamųjų priemonių draudimų tai – draudimas suteikti lėšas ar kitus ekonominius išteklius sankcionuotiems asmenims ar subjektams ir jais susijusiems (priklausantiems nuosavybės teise arba kontroliuojamiems) subjektams ar įstaigoms bei jiems taikomas turto ir (ar) lėšų įšaldymas. Sankcionuoti asmenys ir (ar) subjektai gali siekti išvengti finansinių sankcijų, o ypatingai turto ir (ar) lėšų įšaldymo. Dalijimasis informacija apie duomenų subjektus ir nustatytus kitus asmenis ir (ar) subjektus, kurie turi ryšių su duomenų subjektais įtrauktais į tarptautinių finansinių sankcijų, ribojamųjų priemonių sąrašą ir (arba) kuriems yra taikomos tarptautinės finansinės sankcijos, ribojamosios priemonės pagal nuosavybės ar kontrolės kriterijus, įgalintų finansų įstaigas veiksmingai identifikuoti ir užtikrinti, kad sankcionuotų duomenų subjektų, ir ypač su jais susijusių kitų asmenų, subjektų ar įstaigų, turtas ir ekonominiai ištekliai yra įšaldyti.“

Atsižvelgiant į tai, kad:

- pagal PPTFPĮ projekte siūlomą PPTFPĮ 8¹ straipsnio 1 dalies redakciją būtų sudaryta galimybė keistis joje numatyta informacija tik tuo atveju, jeigu finansų įstaiga įgyvendina PPTFPĮ nustatytas pinigų plovimo ir/ar teroristų finansavimo prevencijos priemonės ir finansų įstaigai kyla įtarimas dėl galimo pinigų plovimo ir/ar teroristų finansavimo;

- sukčiavimo veika nėra numatyta pinigų plovimo veikos (PPTFPĮ 2 straipsnio 17 dalis) bei teroristų finansavimo veikos (PPTFPĮ 2 straipsnio 20 dalis) sąvokose, siūlome:

- papildyti PPTFPĮ 2 straipsnį įtraukiant sąvoką „Sukčiavimas“;
- papildyti PPTFPĮ 8¹ straipsnio 1 dalį, įtvirtinant galimybę finansų įstaigoms keistis joje numatyta informacija sukčiavimo prevencijos tikslais; ir
- papildyti PPTFPĮ 8¹ straipsnio 1 dalį, įtvirtinant galimybę finansų įstaigoms keistis PPTFPĮ 8¹ straipsnio 1 dalyje numatyta informacija tarptautinių sankcijų ir ribojamųjų priemonių nesilaikymo, pažeidimo, apėjimo ar išvengimo prevencijos tikslais.

Pagal 2023 m. gegužės 30 d. Lietuvos banko valdybos patvirtintų Finansų rinkos dalyviams skirtų nurodymų dėl tarptautinių sankcijų įgyvendinimo Nr. 03-98 26 punktą, siekiant užtikrinti tinkamą tarptautinių finansinių sankcijų įgyvendinimą dėl atitikties tarptautinėms sankcijoms, turi būti tikrinamos ir mokėjimo operacijoje dalyvaujančios sandorio šalys, todėl siūloma papildyti PPTFPĮ 8¹ straipsnio 1 dalį, numatant galimybę keistis ir dalyvaujančių sandorio šalių informacija.

Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta aukščiau, siūlome atitinkamai papildyti PPTFPĮ 8¹ straipsnio 1 dalį ir šią formuluotę suderinti su Valstybine asmens duomenų apsaugos inspekcija:

„8¹ straipsnis. Informacijos keitimasis tarp finansų įstaigų

1. *Finansų įstaigos, siekdamos įgyvendinti šiame įstatyme joms nustatytas pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonės, turi teisę keistis informacija apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) jų pinigines operacijas ar sandorius, **sandorio šalis ar kitus dalyvaujančius asmenis**, kai joms kyla įtarimų dėl galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo, **tarptautinių sankcijų (ribojamųjų priemonių) pažeidimo, apėjimo ar bandymo išvengti tarptautinių sankcijų (ribojamųjų priemonių), taip pat dėl galimo sukčiavimo**. Informacijos apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) jų pinigines operacijas ar sandorius, **sandorio šalis ar kitus dalyvaujančius asmenis** keitimosi tvarką nustato Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktorius.“*
- 1.2. Siūlome papildyti PPTFPĮ 8¹ straipsnio 2 dalį taip:

*„Finansų įstaigos **šio straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais** asmens duomenis tvarko vadovaudamosi Reglamentu (ES) 2016/679 ir keičiasi tik ta informacija apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) pinigines operacijas ar sandorius, kuri yra būtina siekiant įgyvendinti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus tikslus.“*

2. Dėl 4 straipsnio. 10 straipsnio pakeitimas

2.1. Siūlome pakeisti PPTFPĮ 10 straipsnio 4 dalį, nustatant, kad tais atvejais, kai finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai PPTFPĮ gaus PPTFPĮ nurodytus kliento ar naudos gavėjo tapatybei nustatyti reikalingus dokumentus, duomenis ar informaciją tiesiogiai iš valstybės (t. y. Lietuvos Respublikos) ir/ar kitų Europos Sąjungos valstybių narių informacinių sistemų ar registru, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai turėtų teisę ne tik nereikalauti iš kliento, kad jis pats pateiktų šiuos dokumentus, duomenis ar informaciją, bet ir nereikalauti jų patvirtinimo kliento parašu.

Kaip nurodyta Projekto aiškinamajame rašte, nereikalaujant kliento parašo būtų sumažinta administracinė našta finansų rinkos dalyviams ir sukurtas patrauklesnis teisinis reguliavimas. Taip pat pritariame Projekto aiškinamajame rašte išdėstytai pozicijai, kad minėtas pakeitimas neturės įtakos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo

prevencijos priemonių efektyvumui, kadangi, remdamiesi rizika pagrįstu vertinimu, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai turės teisę spręsti, kuriais atvejais ir kokių priemonių reikia imtis, siekiant užtikrinti tinkamą PPTFPĮ nuostatų dėl kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo įgyvendinimą. Taigi net ir atsisakius imperatyvaus reikalavimo kliento parašu patvirtinti surinktus dokumentus, duomenis ir informaciją, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai galės, esant poreikiui, prašyti kliento patvirtinimo (pasirinktu būdu), paaiškinimų arba prašyti, kad dokumentus, duomenis ar informaciją pateiktų pats klientas. PPTFPĮ 10 straipsnio 4 dalyje nustatyta finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų teisė, bet ne pareiga gauti informaciją tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų. Be to, siekiant užtikrinti, kad kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu pateikti dokumentai, duomenys ar informacija yra tinkami ir aktualūs, PPTFPĮ 9 straipsnio 17 dalyje įtvirtinta pareiga finansų įstaigoms ir kitiems įpareigotiesiems subjektams juos nuolat peržiūrėti ir atnaujinti.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, siūlome tokią 10 straipsnio 4 dalies formuluotę:

„4. Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai turi teisę gauti šiame įstatyme nurodytus kliento ar naudos gavėjo tapatybei nustatyti reikalingus dokumentus, duomenis ar informaciją tiesiogiai iš valstybės arba kitų Europos Sąjungos valstybių narių informacinių sistemų ar registrų ir nereikalauti iš kliento, kad jis pats pateiktų šiuos dokumentus, duomenis ar informaciją ir nereikalauti, kad patvirtintų juos parašu. Jeigu klientas finansų įstaigos ar kito įpareigotojo subjekto dokumentus, duomenis ar informaciją gautus tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų, patvirtina parašu (įskaitant pažangųjį elektroninį parašą arba kvalifikuotą elektroninį parašą). Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai turi teisę nereikalauti, kad klientas finansų įstaigos ar kito įpareigotojo subjekto tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų gautus dokumentus, duomenis ar informaciją patvirtintų parašu, jeigu tokie dokumentai, duomenys ar informacija nesiskiria nuo anksčiau kliento parašu patvirtintų dokumentų, duomenų ar informacijos, jeigu iš valstybės informacinių sistemų ar registrų gauti dokumentai, duomenys ar informacija yra apie juridinio asmens vadovą, taip pat jeigu tokie dokumentai, duomenys ar informacija gauti iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro ar kitų Europos Sąjungos valstybių narių informacinių sistemų ir registrų. Visais šioje dalyje nurodytais atvejais turi būti laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų.“

2.2. Neatsižvelgus į siūlomą formuluotę, siūlome PPTFPĮ 10 straipsnio 4 dalies pakeitime „ir“ pakeisti į „ar“ („<...> ar kitų Europos Sąjungos valstybių narių informacinių sistemų ir ar registrų.“) tam, kad kitų Europos Sąjungos valstybės narių registrai ir informacinės sistemos būtų kaip alternatyvūs dokumentų, duomenų ir informacijos gavimo šaltiniai (kaip yra su valstybės (t. y. Lietuvos Respublikos) registrais ir informacinėmis sistemomis).

2. Dėl 12 straipsnio. 29 straipsnio pakeitimas

Projekte siūloma keisti 29 straipsnio 3 dalies 3 ir 4 punktus, numatant, kad vidaus kontrolės procedūros turi būti parengtos atsižvelgiant į Europos priežiūros institucijų išleistus dokumentus. Aiškumo tikslais siūlome sukonkretinti 29 straipsnio 3 dalies 3 punktą:

„3) Europos priežiūros institucijų išleistus dokumentus dėl pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo rizikos vertinimo.“

Pagarbiai

Prezidentė

dr. Eivilė Čipkutė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos bankų asociacija, Vilnius, Gedimino pr. 20, 121900744
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-29, 1G-11678
Adresatas	Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius
Registratorius	Dokumentų tvarkytojas Olga Lisovskaja
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2023-08-29 08:20:38
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2023-11-03 atspausdino Patarėjas Andrius Šaparnis

Nuorašas tikras
Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija
2023-11-03

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2023 m. rugpjūčio 28 d.

bendrasisd@vrm.lt;
darius.domarkas@vrm.lt;
andrius.saparnis@vrm.lt;

Siunčiama el. paštu

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 IR 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 8¹, 15¹ IR 46¹ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

Asociacija „Fintech Hub LT“ (toliau – Asociacija), vienija Fintech (finansinių technologijų) pramonės dalyvius Lietuvoje užsiimančius licencijuota finansinių technologijų veikla. Pagrindinis Asociacijos siekis yra atstovauti narių interesus, padėti sudaryti palankias sąlygas jų veiklai ir prisidėti prie to, kad Lietuva taptų Fintech traukos centru regione.

Asociacija susipažino su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos parengtu Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 25³, 29, 36, 39, 40, 48 ir 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹, 15¹ ir 46¹ straipsniais įstatymo projektu Nr. 23-11644 (toliau – įstatymo projektas) ir teikia savo pastabas bei pasiūlymus.

Dėl 8¹ straipsnio 1 dalies

Įstatymo projekto 8¹ straipsnis numato galimybę finansų įstaigoms tarpusavyje keisti informaciją apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) pinigines operacijas ar sandorius, kai joms kyla įtarimų dėl galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo. Palaikome siūlomą įstatymo projekto nuostatą tikslą, nes esame įsitikinę, kad siekiant įgyvendinti pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones, užkirsti kelią sukčiavimo atvejams ar šiuo metu ypač aktualiems tarptautinių sankcijų apėjimo atvejams būtinas efektyvus tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Vis dėlto, manome, kad siekiant iš tiesų efektyvaus bendradarbiavimo yra tikslinga detalizuoti įstatymo projekto 8¹ straipsnio 1 dalį, nustatant, kad finansų įstaigos galėtų keisti ne tik informaciją apie klientą ir kitus nurodytus asmenis, bet ir dokumentais bei duomenimis. Manome, kad nėra tikslinga apsiriboti tik informacijos keitimusi, kadangi praktikoje pasitaiko atvejų, kai pavyzdžiui yra pateikiami suklastoti dokumentai, kurie nepatektų į informacijos apie klientą ar kitus nurodytus asmenis, apibrėžimą.

Taip pat norime atkreipti dėmesį, kad vis dar yra aktualus ir kitais teisės aktais neišspręstas tarptautinių sankcijų apėjimo klausimas. Finansų įstaigos šiuo metu neturi aiškaus teisinio pagrindo, kuriuo vadovaujantis būtų galima keisti informaciją apie tarptautinių sankcijų apėjimo schemas. Praktikoje pastebima, kad keitimasis duomenimis, dokumentais ir informacija apie tarptautinių sankcijų apėjimo atvejus iš esmės vykty lygiai taip pat, kaip ir keitimasis informacija

apie klientus ir kitus nurodytus asmenis siekiant įgyvendinti pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonės. Dėl šios priežasties siūlome praplėsti 8¹ straipsnio imtį numatant galimybę finansų įstaigoms keistis duomenimis ir apie tarptautinių sankcijų bei ribojamųjų priemonių įgyvendinimo pažeidimus. Siūlome pakoreguoti 8¹ straipsnio 1 dalį ir išdėstyti ją taip:

*„1. Finansų įstaigos, siekdamos įgyvendinti šiame įstatyme joms nustatytas pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonės, turi teisę keistis **dokumentais, duomenimis ir informacija** apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) pinigines operacijas ar sandorius, kai joms kyla įtarimų dėl galimo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo, o taip pat tarptautinių sankcijų, ribojamųjų priemonių įgyvendinimo pažeidimo. Dokumentų, duomenų ir informacijos apie klientą ir jo atstovą, kliento naudos gavėją, kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūroje dalyvaujančius asmenis ir (ar) pinigines operacijas ar sandorius keitimosi tvarką nustato Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos direktorius.“*

Dėl 10 straipsnio 4 dalies

Įstatymo projekto aiškinamajame rašte yra nurodoma, kad yra siūloma patikslinti PPTFP 10 straipsnio 4 dalies reikalavimus, nustatant, kad be kitų minėtoje dalyje numatytų atvejų, finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai turi teisę nereikalauti kliento patvirtinimo, jei informacija gauta tiesiogiai iš Lietuvos Respublikos ir kitų ES valstybių narių informacinių sistemų ar registrų. Taip pat teigiama, kad pakeitimu bus sumažinta administracinė našta rinkos dalyviams ir kuriamas patrauklesnis reguliavimas. Vis dėlto Įstatymo projekto tekste šios nuostatos neatsispindi ir toliau išlieka reikalavimas klientui patvirtinti dokumentus, duomenis ir informaciją, net ir tuos, kurie yra gauti tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų. Siūlome pakoreguoti Įstatymo projekto nuostatą atitinkamai atliepiant aiškinamajame rašte nurodytus tikslus. Siūlome pakeisti Įstatymo projekto 10 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

*„4. Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai turi teisę gauti šiame įstatyme nurodytus kliento ar naudos gavėjo tapatybei nustatyti reikalingus dokumentus, duomenis ar informaciją tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų ir nereikalauti iš kliento, kad jis pats pateiktų šiuos dokumentus, duomenis ar informaciją, ~~jeigu klientas finansų įstaigos ar kito įpareigotojo subjekto dokumentus, duomenis ar informaciją, gautus tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų, patvirtina parašu (įskaitant pažangųjį elektroninį parašą arba kvalifikuotą elektroninį parašą).~~ Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai turi teisę nereikalauti, kad klientas finansų įstaigos ar kito įpareigotojo subjekto tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų gautus dokumentus, duomenis ar informaciją patvirtintų parašu, jeigu tokie dokumentai, duomenys ar informacija nesiskiria nuo anksčiau kliento parašu patvirtintų **gautų** dokumentų, duomenų ar informacijos, jeigu iš valstybės informacinių sistemų ar registrų gauti dokumentai, duomenys ar informacija yra apie juridinio asmens vadovą, taip pat jeigu tokie dokumentai, duomenys ar informacija gauti iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro ar kitų Europos Sąjungos valstybių narių informacinių sistemų ir registrų. Visais šioje dalyje nurodytais atvejais turi būti laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų.“*

Dėl 15¹ straipsnio 2 dalies 4 punkto

Įstatymo projekto 15¹ straipsnis numato galimybę Finansų įstaigoms ir kitiems įpareigotiesiems subjektams pavesti kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo veiklos funkcijas kitam Europos Sąjungos valstybėje narėje registruotam asmeniui, tuo tarpu 15¹ straipsnio 2 dalies 4 punktas nustato, kad Finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai negali pavesti vykdyti kliento nuolatinės dalykinių santykių stebėsenos kitam Europos Sąjungos valstybėje narėje registruotam asmeniui. Tiek kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo procesas, tiek ir kliento nuolatinis dalykinių santykių stebėsenos procesas yra savo esme itin panašūs procesai, būtini tinkamai įgyvendinti pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonės. Manome, kad kliento nuolatinė dalykinių santykių stebėseną neturėtų būti draudžiama perduoti kitam asmeniui, kadangi bet kuriuo atveju, sprendimą apie tam tikros situacijos įtartinumą ir būtinybę pranešti Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybai priims pati finansų įstaiga, kurios klientas sukėlė įtarimų – tai reiškia, kad atsakomybė visais atvejais lieka pačiai finansų įstaigai, o ne kitam asmeniui vykdančiam Įstatymo projekte numatytas funkcijas. Apie šį procesą jau anksčiau yra pasisakiusi ir Europos bankininkystės institucija, todėl vertiname, kad siekis išbraukti galimybę pavesti vykdyti kliento nuolatinę dalykinių santykių stebėseną kitam asmeniui yra perteklinis. Siūlome pakoreguoti Įstatymo projekto 15¹ straipsnio 2 dalies 4 punktą ir išdėstyti jį taip:

“4) kitam asmeniui negali būti pavedama vykdyti kliento nuolatinę dalykinių santykių stebėseną, nustatyti įtartinas pinigines operacijas ar sandorius, teikti pranešimus apie šias operacijas ar sandorius ir saugoti šio įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą informaciją;”

Dėl 25 straipsnio 3 dalies

Įstatymo projekto 25 straipsnio 3 dalies 1 punkto pakeitimais siekiama įtvirtinti, jog patikos ar bendrovių steigimo, ar administravimo, mokesčių konsultavimo paslaugų teikėju, nekilnojamojo turto agentu, juridinio asmens, kuris vykdo patikos ar bendrovių steigimo, ar administravimo, mokesčių konsultavimo paslaugų teikėjo, nekilnojamojo turto agento veiklą, valdymo ar priežiūros organų nariu arba tokių asmenų naudos gavėju negali būti fizinis asmuo, kuris yra pripažintas kaltu padaręs Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą sunkų arba labai sunkų nusikaltimą ar bet kurį iš šių nusikaltimų atitinkančią nusikalstamą veiką pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, neatsižvelgiant į tai, ar asmens teistumas yra išnykęs ar panaikintas.

Norime atkreipti dėmesį, dėl galimai kilsiančio teisinio neaiškumo ir potencialiai praktiškai neįgyvendinamos nuostatos. Manome, kad informacijos apie nusikalstamą veiką iš visų „kitų valstybių“ nebus įmanoma gauti, be to akcentuojame, kad Įstatymo projekto nuostatos nurodo ne Europos Sąjungos ar Europos Ekonominės Erdvės valstybes, bet „kitas valstybes“. Taip pat, gali kilti praktinių vertinimo sunkumų ir ginčų, kuomet reikės nustatyti ar pagal „kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus“ numatyti nusikaltimai atitinka Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytus sunkius arba labai sunkius nusikaltimus. Dėl šios priežasties, siūlome įvertinti siūlomos nuostatos (ir formuluotės) tikslingumą, siekiant neįvesti teisinio neapibrėžtumo.

Dėl 29 straipsnio 3 dalies 3 punkto

Įstatymo projekto 29 straipsnio 3 dalies 3 punkto pakeitimu siūloma numatyti, kad vidaus kontrolės procedūros turi būti parengtos atsižvelgiant į ne į "Europos priežiūros institucijų dokumentus dėl rizikos veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti, ir dėl priemonių, kurių reikia imtis tais atvejais, kai leidžiama taikyti supaprastinto klientų tapatybės nustatymo priemones", o "Europos priežiūros institucijų išleistus dokumentus". Tokia 29 straipsnio 3 dalies 3 punkto formuluotė reikėtų, kad finansų įstaigos turėtų vertinti visiškai visus įvairių priežiūros institucijų (pvz. Europos bankininkystės institucijos, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos ir kt.) išleistus dokumentus. Finansų įstaigos turėtų atskirai vertinti skirtingus dokumentus, kiek kiekvienas jų yra aktualus pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo sričiai ir tai iš tiesų sukeltų neproporcingai didelę administracinę naštą, ypač mažesnėms finansų įstaigoms. Dėl to siūlome patikslinti 29 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostatas numatant, kad nurodytos vidaus kontrolės procedūros turi būti parengtos atsižvelgiant į Europos priežiūros institucijų išleistus dokumentus dėl rizikų valdymo priemonių taikymo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo, tarptautinių sankcijų bei ribojamųjų priemonių įgyvendinimo srityse. Siūlome pakeisti 29 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos vidaus kontrolės procedūros turi būti parengtos atsižvelgiant į:

- 1) Europos Komisijos ir nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatus, nebent nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo metu nusprendžiama nesilaikyti tam tikrų Europos Komisijos rekomendacijų;*
- 2) šio įstatymo 4 straipsnio 1–9 dalyse nurodytų institucijų patvirtintus nurodymus;*
- 3) Europos priežiūros institucijų išleistus dokumentus **dėl rizikų valdymo priemonių taikymo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo, tarptautinių sankcijų bei ribojamųjų priemonių įgyvendinimo srityse.***“

Dėkojame už galimybę išsakyti nuomonę dėl svarbių teisės aktų projektų derinimo. Tikimės, kad apsvarstysite galimybę patobulinti Įstatymo projektą, kad kuriamas teisinis reguliavimas būtų aiškus visiems finansų rinkos dalyviams ir priežiūros institucijoms.

Asociacija „Fintech Hub LT“
Anna Pavlovskā
Vadovė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	ASOCIACIJA "FINTECH HUB LT", Vilnius, Mėsinių g. 5, 304701279
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-275 2, 9, 10, 15, 16, 21, 23, 25, 253, 29, 36, 39, 40, 48 IR 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 81, 151 IR 461 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-28, 1G-11628
Adresatas	Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius
Registratorius	Dokumentų tvarkytojas Olga Lisovskaja
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2023-08-28 13:02:06
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2023-11-03 atspausdino Patarėjas Andrius Šaparnis

Nuorašas tikras
Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija
2023-11-03